

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
ȘCOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per 934-1938
Trib. Timișoara.
Redactor resp. DR. VÁRNAY ELEMÉR

megható élmény

Ptér László, a magyarországi németseg vezetője a Sonntagsblatt című budapesti akövetkezőket írja:

gorsvonalat örületes tempóban rohan célra. A vasuti kocsi egyforma taktusban k. A zakatolás mint egyhangu zene jut nekünk fülebe. A fáradságot alátámasztja. Az utasok kinéznek az ablaküvegbe tünik az ősznek minden szomolyán is pompás disze. Temetéshez hasonlóan minden diszes, de mégis olyannyira gyá-

alm szemben egy férfi ül. Azt hiszem idekérja és arcvonásai is egészen különösek. Kérdeje, hogy messziről jön, mert mint látjuk nézi a tovarohanó tájat. Tekintetében a vég, szeme néz, de nem lát. Testi-ivan közöttünk, de lelke valahol messze van. Markáns arcán sötét árnyak fészkelődnek mélyeségek banat ül meg szívét. Egy ül és önfeledten a nagyvilágba megeszerre könny gördül ki szeméből és vémmölyödik arcán. Ő maga csak akkor veszi észre a kis gyöngy mellényét áztatja. A hirtelen álomból költötték volna, össze-ék és elnézést kér, mintha valami tiltott tette volna. A kicsordult könny azonban hirtelen, mint a termékeny tavaszi eső. Szí-nyült, kemény ajkai ellágyultak és a fér-észak felől jött, beszélni kezdett:

Elutazásom előtt bucsut vettünk északi felől. Mi németek a temetőben gyűltünk össze, ahol apáink és anyáink nyugosznak. Minden gyertyát gyújtottunk. Száz meg száz gyertya küldte gyenge fényét az éjszakába. A fény végigtáncolt az arcokon és visszabidított szemeink könnyében. Ünnepléses hangon elmondták a halottak birodalmában. Csak fájt a zokogásunk törte meg a néma csendet. Nem szólt, de mindannyiunk szíve csordul-ék. Soha nem hittem volna, hogy a sírokban is halottak oly erős köteleket képeznek a föld és az élők között. Most éreztük igazán, mire a szívünkhez nőtt minden: a haz, az az ablakaink előtti fa, a virágok a kertszántó, melyen már apáink is dolgoztak.

Élmény, melyben Istennek elszírtuk bánatunk minden, minden egy-egy része lesz énünkben a temető és a sírok, amelyekben szüleink, anyunk, vagy gyermekeink alusszák örök ál-ék, egészen más; valami, amitől a legnehezebb búcsuzunk. Mindent otthagyni, amit szer-ék és gondnal felépítettünk, amit arcunk ve-ével öntöztünk, fáj. De bucsut venni a te-él, — úgy érzi az ember, hogy megszakad a szíve. Ugy érezzük, mintha a halottak csont-ékkel kinyulnának a sírokból, megragadnák és úgy igyekeznének visszatartani. Azt hal-ékban valamikor, hogy az ember, mikor meg-ékzik, visszavágyódik hazájába. Amióta bu-ék vettünk a temetőben nyugó halottainktól, a vágyakozást egészen új színben látom. A halottak azok, akikhez saját halála előtt vágyó-ék melletük kíván az anyaföldben nyugodni...

Ugy beszélt az észak felől jött ember és a síro-ék végigördültek arcán. Szótlanok vol-ék. A meghatottság összeszorította torkunkat. Szí-ékden befejezte elbeszélését:

— Igen, uram, a hazával és az otthonnal egy vagyunk, mint a békével vagy az egészsé-ék. Amíg birtokában vagyunk, nem becsüljük az é-ék. Az értéküket csak akkor ismerjük fel, ha megszűnik őket...

Amerikai lapok felszólítják Angliát, hogy szövetkezzenek Németországgal

A németek aknazárral veszik körül Angliát
Teljesen megállott északon az orosz előnyomulás

Párisból jelentik: Valamennyi francia lap foglalkozik azokkal a cikkeikkel, amelyek az európai helyzetről a Hearst érdekeltségéhez tartozó amerikai újságokban napvilágot láttak. A tengerentúli sajtónak ez a része ugyanis felszólította Angliát, hogy Németországgal szövetkezve védekezzen a Szovjetország ellen. Párisban kiemelik azt a tényt, hogy a norvég sajtó hasonló szellemben ír.

Petramonál beállott a sarki éjszaka

Helsinki-ből jelentik: A finn fővárosba újabb hírek érkeztek Hogland szigetének elfoglalásáról. A szigetet a finnek előzőleg teljesen kiürítették és a szigeten az utóbbi napokban csak hat óra tartózkodott. Az oroszok ennek ellenére napokon keresztül bombázták a szigetet, majd pénteken két órhajó és több bombavetőgép megközelítette Hoglandot. Ekkor történt meg a szovjet csapatok partraszállása, de a hat óra időközben elmenekült a szigetről. Petsamo vidékén a szovjet repülőgépek ismét bombázták a nikkelbánya területét, minden különösebb eredmény

A Szovjet cáfolja a mérges gázok használatát

Moszkvából jelentik: A szovjet-rádióban a leningrádi vezérkar részéről megcafolták azokat a külföldön terjesztett sajtóértesüléseket, hogy a szovjet-csapatok a finnekkel szemben robbanó golyót és mérges gázokat használtak volna. (Dunaposta.)

HATALYTALAN AZ OROSZ BLOKÁD.

Stockholmból jelentik: Illetékes svéd körök véleménye szerint nincsen gyakorlati jelentősége annak a szovjetországi intézkedésnek, amely zárlat alá veszi a Finn és a Boteni öblöt, tekintette arra, hogy a Szovjetnek nem állnak rendelkezésére semmiféle eszközök a zárlat fenntartására. Más felől azonban

Röpcédulákat dobtak Leningrádra

Kopenhágából jelentik: (Rador.) A Berlinske Tidende helsinki tudósítója jelenti, hogy finn repülő szombaton délelőtt Leningrád felett röpiratokat dobáltak le.

A balti államok semlegesek

Tallinból jelentik: A balti államok külügyminisztereinek értekezlete tegnap este véget ért. A kiadott hivatalos közlemény szerint a három balti állam külügyminisztere egyöntetűen meg-

nélkül. Ezen az arcvonalon mindkét részről megtették az előkészületeket a nagy ütközetre. (Rádiopress.)

Helsinki-ből jelentik: A szovjet repülőgépek szombaton bombázták Hangó városát. Az áldozatok száma még ismeretlen.

Helsinki-ből jelentik: A hadviselő felek Petsamo közelében beásták magukat. Ebből arra lehet következtetni, hogy álló harcra kerül a sor, különösen, mivel a sarkvidéki éjszaka már kezdődik. Az északi partvidéktől eltávolodó finnek minden házat leromboltak, ami az orosz katonákat a szabadban levő táborozásra kényszeríti. Finnország délkeleti részén heves hóviharak dulnak. (Dunaposta.)

MOTOROS HAJÓKKAL KELNEK AT AZ OROSZOK A LADOGA-TAVON.

Rigából jelentik: A Stefani ügynökség híradása szerint az oroszok motoros bárkákkal szállítanak csapatokat a Ladoga tavon, hogy ezáltal megtörjék a Mannerheim-vonal védőinek ellenállását. Az oroszok ezen a részen kétezer embert összpontosítottak. (Rador.)

A FINNEK TÁMADTAK A KRONSTADTI TÁMPONTOT.

Helsinki-ből jelentik: (Rador.) A Reuter ügynökség jelentése szerint egy finn torpedónaszád eredménnyel támadta a kronstadti szovjetországi hajózási támaszpontot. Szovjet repülőgépek támadást intéztek Kuvola közelében a Vörös Kereszt kórházterületén, a támadás azonban áldozatokat nem követelt.

A FINNEK TÁMADTAK A KRONSTADTI TÁMPONTOT.

Helsinki-ből jelentik: (Rador.) A Reuter ügynökség jelentése szerint egy finn torpedónaszád eredménnyel támadta a kronstadti szovjetországi hajózási támaszpontot. Szovjet repülőgépek támadást intéztek Kuvola közelében a Vörös Kereszt kórházterületén, a támadás azonban áldozatokat nem követelt.

Röpcédulákat dobtak Leningrádra

állapította, hogy a semlegeségi politika eredménnyel járt és hála ennek a politikának, a balti-államok nem keveredtek bele a háborúba. (Dunaposta.)

Londonból jelentik: Az Egyesült Államok kormánya tudomására hozta az orosz kormány, hogy felelőssé teszi mindazokért a károkat, amelyeket a finn kikötőkben tartózkodó amerikai kereskedelmi hajók szenvedhetnek. (Radiopress.)

EGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BÓNT?

Fordulat áll be Anglia és a Szovjet viszonyában

Rómából jelentik: Az olasz sajtó továbbra is a legnagyobb érdeklődéssel kíséri a finn kérdés diplomáciai és katonai szempontból való alakulását. Diplomáciai téren nagy figyelmet keltett, hogy London valóban Finnország támogatása mellé állt. Ezt az angol kormány a jövőre is fenn akarja tartani. Egyes lapok nem tartják kizártnak, hogy Anglia és Szovjetország viszonyában a közel jövőben esetleg fordulat állhat be. (Radiopress.)

Uj erőd készül a Maginot-vonal mögött

Párisból jelentik: A Havas féléhivatalos közleményt adott ki a katonai helyzet ismertetése céljából. A közlemény a következőket mondja: Az előretölt állásokban az utóbbi napokban szokatlanul heves járőrharok és rajtaütések voltak. A Maginot vonalon, sőt mögötte is többmillió ember dolgozik az újabb erődítmenyi vonalak építésén. A légi tevékenység látszólag szünetel. A légköri viszonyok semmiféle nagyobb tevékenységnek nem kedvezett. Felderítő gépeink azonban ennek ellenére sok helyen folytattak felkutatásokat, nemcsak az areonavalak felett, hanem Németország belső részeiben is. (Radiopress.)

ELENKÜL NYUGATON A TŰZÉRSÉGI HARC.

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnokság hivatalos jelentése: A nyugati arcvonal

A DNB szerint az angolok helyezték el a szabad aknákat

Kopenhágából jelentik: A DNB közli: A dán tengerészetiügyi minisztérium közli, hogy a Skagerrak tengerszorosban husz uszó aknát fedeztek fel. A közlemény kiemeli, hogy a háború kezdete óta az aknaszedő egységek mintegy

66 aknát semmisített meg.

Tekintettel arra, — mondja a Német Távirati Iroda jelentése —, hogy a németek eddig nem használtak uszó aknákat, a lerögzített aknák pedig, amikor elszabadulnak, elvesztik hatásukat, így tehát az uszóaknákat csakis az angolok helyezték el. (Rador.)

PÉNTEKEN HÁROM TENGERALATTJÁRO SÜLLYEDT EL.

Londonból jelentik: A tengerügyi hivatal szombaton délelőtt kiadott jelentése szerint az angol repülőgépek pénteken egy újabb német tenger-alattjárót is elsüllyesztettek és így pénteken három német tenger-alattjáró pusztult el.

Japán lobogó alatt megmenekült egy német hajó

Londonból jelentik: Az angol repülőgépek Skócia keleti partvidékének több pontján tegnap kilenc ellenséges repülőgép támadását visszavetették. Ugy látták, hogy öt ellenséges repülőgépet találtak ért. (Dunaposta.)

Londonból jelentik: (Rador.) A Brandon

Titokzatos légelhárítót

Londonból jelentik: A Star című lap jelenti, hogy az angol tengerpartokhoz közeledő német repülőgépek lefegyverzésénél most alkalmazták először

az angol légi haderő új titokzatos fegyverét.

A Star cikke azt állítja, hogy ez a fegyver teljes sikerrel tudja megakadályozni a hasonló jellegű támadásokat és ennek a fegyvernek tulajdonítják, hogy

Petsamonál a finnek ellentámadásba mentek

Helsinki-ből jelentik: A Havas iroda jelenti, hogy a legészakibb vidéken szombaton reggel elkeseredett harc folyt le a vörösök és a finnek között,

mivel az utóbbiak három kilométer szélességben rajtaütöttek a szovjet hadseregen és nagy veszteségeket okoztak. A szovjet csapatok jórészt kizárólag és szibériaiakból állanak.

A finn aviatikának a jelvénye horogkereszt, ami semmi kapcsolatban nem áll a hivatalos né-

Hollandia nem vár eredményt a Népszövetségtől

Hágából jelentik: A holland kormány sajtószolgálatától közli, hogy Hollandia nem fogadja el a népszövetségi tanácsban neki felajánlott helyet. Ehhez hozzáfűzik, hogy nem opportunus, hogy Hollandia és Belgium a tanácsban helyet kapjon, amíg abban egyetlen skandináv állam sem kapott képviselőt.

egyek pontjain valamivel élénkebb volt a tüzérségi hadművelet. A Mosel és a Rajna között egyik rohamcsapatunk felrobbantott a francia területen egy ellenséges fedezéket és három másik fedezéket használhatatlanná tett. A német légi haderő folytatta felderítő tevékenységét. A német repülőgépeket különböző helyeken eredménytelenül támadták meg ellenséges vadásziprepülők és légvédelmi ütegek. Végül közli a hivatalos jelentés, hogy egy német tengeralattjáró megtorpedózta a Yersele nevű angol torpedórombolót. (Radiopress.)

Párisból jelentik: A francia hivatalos jelentés közli, hogy az areonval különböző pontjain gyalog- és tüzérségi műveletek voltak. Az Odende német motoros hajó Langeland közelében aknára futott és azonnal elsüllyedt. (Radiopress.)

FEL AKARTÁK ROBBANTANI A FIRTH OF FORTH HIDAT.

Londonból jelentik: A Stefani ügynökség közli a lapoknak azt az értesülését, hogy ismeretlen egyén megkísérelte a Firth of Forth hidjának levegőbe röpítését. A hidon áthaladó vonaton egyik utasa bombát dobott ki a kocsik ablakán. Az express vonatot — miután áthaladt a hidon, — azonnal leállították és az utasokat a hidon őrséget teljesítő rendőrök és katonák kihallgatták. Sem a hid, sem a vasutvonal nem rongálódott meg. (Rador.)

nevi 6668 tonnás angol gőzöst Anglia nyugati partjainál megtorpedózták és elsüllyedt. A legénység közül kilencen meghaltak, négyen pedig megsebesültek.

Londonból jelentik: (Rador.) A Windhuck nevű német hajó, amely november 20-án váratlanul kifutott a Lovitö öbölből, december 7-én megérkezett a braziliai Santosba japán zászló alatt. Mielőtt a hajó befutott volna a kikötőbe, ismét kitűzte a német lobogót. A hajón 31 utas és ötezer tonna áru van. A személyzet kijelentése szerint rövidesen folytatják utjukat Hamburg felé.

SEGÉLYT KÉRT EGY JAPAN GŐZÖS.

Tokióból jelentik: A japán fővárosba érkezett jelentés szerint eddig semmit sem tudnak az Azana Maru nevű japán hajó sorsáról, amely pénteken reggel a skót partok mentén S. O. S. jeleket adott le. A hajó utban volt Rotterdamól Japánba. (Rador.)

MENNYIT HELYEZTEK LETÉTBÉ A SZÖVEVSÉGESEK?

Londonból jelentik: A Daily Express azt írja, hogy augusztus hónap végén, az az összeg, amelyet a szövetségesek legutóbb Amerikában letétre helyeztek, meghaladja az egymilliárd 89 millió dollárt. Ezt az összeget a vásárlások fedezésére használják fel. (Rador.)

használnak az angolok

a norfolki tengerparton egy német repülőgép minden látható külső ok nélkül a tengerbe zuhant.

Angol hivatalos körökben meg vannak elégedve az aknaháború kitörése körül elért eredményekkel, bár az utóbbi napokban ismét több hajó elsüllyedt. Londonban úgy tudják, hogy Németország a szigorított blokádnak ellenszerüléssel azzal fenyeget, hogy

egész Angliát aknazárral veszi körül.

met jelvényvel. Finnország még 1919-ben vezetete be a horogkeresztet, amikor von Rosen svéd aviatikus egy repülőgépet ajándékozott Finnországnak és ezen horogkereszt volt. Ettől kezdve

a finn repülőgépekre ráfestették a horogkeresztet.

Milánóból jelentik: A Corriere della Sera távirata szerint Finnországban, a Ladoga tó északi részén orosz csapatösszevonások folynak.

Hollandia kötelességének tartotta, hogy mint az oslói államok, így ő is válaszoljon a népszövetségi közgyűlést összehívó átiratra. A holland kormány azonban az az álláspontja, hogy a Népszövetségnek mai összetételében nincsen kellő tekintélye ahhoz, hogy a támadó ellen nemzetközi akcióit indítsón.

Kössetek ott

pulovert, sálát, gyermekruh

Tricorecord kötőgép 150

Szójjetek ott

ruhát, szövetet, shawit

Ilsa kéziszövő-rámán, 7

Játszva tanuljatok szőni

Baby gyermekszövő-rá

250 lei

Centrala Iânei S. A.

Ingyen tanítjuk!

Tekintse meg kirakatainkban mode stb.

A Komintern lapjának kö nem felel meg az oro külpolitikának

Moszkvából jelentik: (Rador.) A hivatalos lapjában Stefanov szerkesztő, amelynek címe: „Az imperiálista Románia“ volt. E cikket a külföldi sajtóközéppen kommentálta. A moszkvai pénteken este 22 óra 39 percek között ügyi népbiztosság álláspontját. A külfelelős népbiztosság bejelentette, hogy a sugallmazására jelent meg a cikk és oroszországnak Romániával való visztükrözi vissza a cikk, épp oly kevéssé, gyan Oroszország helyzete is egészen európai konfliktusban, miként azt a hivatalos lapjában leszögezték.

Német-svéd tárgyalás

Stockholmból jelentik: (Rador.) Távirati Iroda értesülése szerint a november 22-én megszakadt német-svéd kereskedelmi tárgyalásokat a jövő héten folytatják.

Furtwengler a bécsi zeneakadémia igazgatója

Bécsből jelentik: Bűrckel, ausztriai zenevezető Furtwengler tanárt, a bécsi zeneakadémia igazgatójává bízza meg.

Változások a bucuresti rendőrségen

Bucurestiből jelentik: A lapok a bukaresti rendőrprefekturán történt jelentékeny változásokról számolnak be. A következők kérétek: Cuzin, az idegenellenőrzés kvestora, va, az erkölcsi ügyosztály kvestora, Ralet, a söfőriszkolától, Dobrita rendőrtiszt az ügyosztálytól. A felmentési kérelmet a miniszter elfogadta és a következőket delegálta: G. V. rendőrfőnök az idegen ellenőrző ügyosztály Vintila felügyelőt Parisianu felügyelő helyettesévé. Ezeket kívül változás állott be a nagyobb rangú tisztviselők sorában is.

Heti három hustalan Franciaországban

Párisból jelentik: A földművelésügyi miniszter rendeletét adott ki, amely szerint hétfőn és den kívül pénteken is tilos a húsfogyasztás.

Megbonthatatlan egység tudat

Eddig csak az elfogult magyarellenesség dalom vonta kétségbe, hogy magyar írók és költők lennének azok, akiknek nyik nem volt eredetileg magyar vagy csakugyan idegenfajtából olvadtak a magyarságba. Mióta azonban a fajvédelem abszurd jelszavait kitalálták, inkább magyar írók is kezdik skatulyázni magukat a legnagyobb magyar lángelméket megdöbbenéssel láttuk egyik erdélyi magyar lapban a napokban Németh László fejtegetéseit, amelyek származásuk faj szerint akarják osztályokba sorolni a magyar írókat és költőket és ezek sorában váratlanul Petőfit is Petroviccsá degradálja.

Szívesen olvastuk tehát azt a világos szép replikát, amit erre a fajboncolási mániára Finta Zoltán adott a Független Újság hasábjain és amiből a következőket közöljük:

László felülvizsgálat alá veszi a magyar egész multját és a hagyományokban megszokott fogalmak mellőzésével új helyet mindenkinnek, akinek nagyobb-kisebb osztrákított a magyarság szellemi arculatának felépítésében. A magyar szellemiség tartópilléreit megmozgatja, de ki is rángatja helyükből a régi stílus diszruhájukba öltöztetett megalkotókat olvashatjuk ki, hogy igen sok esetben a válványokat tisztelünk. Csak személynév nélkül írjuk a könyvet s ezért nem tudhatjuk meg a magyar szellem Pantheonjában eddig tartott helyüket átadni az új helyre megfelelően. Félős azonban, hogy ha szellemi élet tartó és emelő pilléreként ismerjük Németh László értékítélete kimozdításából és a második, vagy harmadik sorára, a dicsőséges magyar firmamentum felkötél marad és a nyakunkba zuhan.

Érdemíthetjük, Németh László módszere szerepet és szerepet a nagyok hitt nagyok között magyarországi minőségi foka mindegyik mindnyájan megméretnek. Ez a megérzés talán talán „mély”-magyarok, „higgy”-jött”-magyarok. Petőfit így utalja Petroviccsá. Petőfi csak „jött” magyar a nyelvben. Márpedig — mondja az új és új magyar tudatot sürgető könyv magyar irodalomban a törzsokecs magyarok az első óráról dolgoznak jött-magyarok módszerre az erdélyi felfogás megteremtését: lehet-e valakit kiszakítani korábbi politikai, gazdasági, társadalmi és szellemi eredeti közül? Lehet-e azt a Petőfi-ki a magyar ügyért és a világszabadság el Fehéregyházán, Petroviccsként em-

terjük azt a kérdést, hogy az erdélyi szem ezt az értékelést miként veszi tudomásul és inkább fel kell vetnünk, mert Németh Erdélyben is elhozott új szellemi zászlókat, köztudatba dobta a mély-magyar, higgatlan-magyar fogalmakat. Mi lesz abból, ha a magyarság sorában ezek a fogalmak gyökeres és mérni kezdjük egymás magyarságát, hiúság és jött-mentség szempontjából.

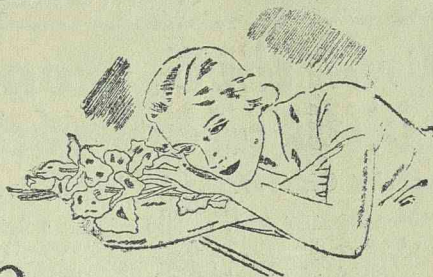
László Erdélyt a termékeny késések országává teszi. Hát nem késünk megkérdezni, van-e olyan ilyen fajta sorbontásra, amelynek végül a szisztematikusan? Mert lehet, sőt bizony ilyen sorbontásnak szándéka távol áll az iszlámtól, de fennáll annak a lehetősége, hogy a szellem itt rejlik: bele lehet magyarítani a mély, erdélyi magyarság olyan kevesen van még az apagyilkosnak is meg kell kegyelmeznünk. Nem engedhetjük meg magunknak a kétségnek azt a fényűzését, hogy könnyen a régi jelszavak alapján egység tudatunkat megsemmisítsük és új közszellemként egy erdélyi szellemrendszer alakulhasson ki.

Érdem mindig veszélyesek. Különösen a magyar, amikor az emberi létetlenség van a gyűlölkönyv szenvedélyekkel.

Hátha téved a kortárs megítélése? És a népi látás nem a magyar sors messze jövőre váró fárosza? Hátha ez a kétségtelenül a gyűlölet csak egy tragikus különönlény a magyar szellem Pantheonjában?

Érdem vigyázzatok a strázsán! — sikoltja a magyarja az erdélyi magyarság lelkiismeretét.

Érdem csakugyan új közszellemre van szükségünk, mert nem keressük annak gyökereit az erdélyi magyar lélek hagyományában és tanulságai-

Hívja életre vágyálmait!

A rejtett báj és szépség nem arthat csodálatot, hogy észre is vegyék láthatóvá kell tenni. Ezt kívánja a férfi is mindenekelőtt: büszke akar lenni hölgyére.

Gondolja meg, hogy arca döntően befolyásolja az elérhető hatást, — tehát természetesen se használjon kétesértékű pudert!

A Three Flowers puder megszabadítja minden erre vonatkozó gondjától és meggyerő külsőt biztosít Önnek, mert úgy tapad arcára, mint egy illatos, leheletfinom fátyol, mely

alatt az arc bőr természetes életzínre sokkal finomabban és szebben hat. Egész külseje nemes, ápoltság benyomását tesz.

H U D N U T

Puder és Krém

Tekintélyes svájci lap méltatása II. Carol király Őfelségéről

Genéből jelentik: A Journal de Geneve „Képek Romániából” cím alatt cikket közöl s többek között a következőket írja: Őfelsége II. Carol királynak megvoltak a reform tervezetei.

Energikus férfi, aki nem hátrál meg semmilyen kockázat előtt.

Országának a körülményekhez és a helyezhető idomuló alkotmányt adott. Kezébe vette az irá-

nyitást és teljes határozottsággal feloszlatta a politikai pártokat. Segítő társaul Calinescu Armandot választotta, az ország egyik legerélyesebb és legnagyobb erkölcsi tekintéllyel bíró fiát. Calinescu magára vállalta a tiszteletreméltó Miron Cristea pátriárka örökségét és létrehozta az ország restaurációját.

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonaláról a lap megjegyzi, hogy a legnagyobb mértékben kifejlesztő a nép nemzeti öntudatát és hazaszeretetét. (Rador.)

Kommunista összeesküvés Braziliában

Rio de Janeiroból jelentik: (Rador.) Az államrendőrség tegnap 101 kommunistát letartóztatott, akiket azzal vádolnak, hogy összeesküvést szöttek az állam biztonsága ellen.

Amerika jegyzéke Angliához a blokád miatt

Londonból jelentik: (Rador.) A külügyminisztérium nyilvánosságra hozta az Egyesült Államok londoni nagykövetsége útján a németországi áruk blokádjával kapcsolatos jegyzékét. Ebben a jegyzékben leszögezik, hogy az amerikai állampolgárok jogait a nemzetközi jog szabályozza. A washingtoni kormány kötelezve érzi magát, hogy felkérje a brit kormányt olyan intézkedések foganatosítására, amelyek alkalmasak arra, hogy az amerikai polgárok legítim kereskedelmét biztosítsák.

Tereanu Gabriella zongora hangversenye december 11-én este 9 órakor

Ciano gróf jövő szombaton nagykülpolitikai beszédet mond

Német közlés szerint Olaszország be fogja jelenteni igényeit

Londonból jelentik: A Times Rómából kapott értesülés alapján kiemeli az olasz politikai köröknek azt a véleményét, amellyel következetesen különbséget tesznek a nem hadviselés és semlegesség között. A Times levelezője úgy hiszi, hogy

Olaszország pillanatnyilag még nem határozta el végleges magatartását,

azonban továbbra is igyekszik megtartani azt a helyet a hatalmak között, ahonnan döntő szavát hallathatja a világeseményekben. (Rador.)

Berlinből jelentik: (Rador.) A Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz című lap a fasiszta nagytanács határozatával kapcsolatban megállapítja, hogy nem sikerült Olaszországot Németországtól eltávolítani és hogy rövidesen be fogja jelenteni az olasz kormány igényeit a szövetségeseknek. A világ kényyszerítve lesz — írja a lap — akár tetszik, akár nem, hogy tudomásul vegye ezt a nyilatkozatot és a fasiszta nagytanácsnak a német-olasz szövetség fenntartására vonatkozó határozatát. Az egész világnak meg kell értenie, hogy Olaszország, a mely a Balkánon érdekelve van, ugyelmi fog arra, hogy újabb intrikák ne keletkezzenek.

OLASZORSZÁG FIGYELI A SZOVJET TERVEIT.

Londonból jelentik: Az angol sajtó az elmúlt negyvennyolc óra legnagyobb eseményének a fasiszta nagytanács legutóbbi döntését tekinti. Egyetlen lap sem kételkedik a határozat fontosságában, amely kinyilatkoztatta érdeklődését a Balkán és a Dunavölgye iránt. A Daily Herald cikkének a címe a következő: „Olaszország fey-

veresen öröködi a Balkán felett“. A cikk közli, hogy a felfegyverzett Olaszország nem veszi le a szemét a Szovjet terveiről és lázasan készül arra az eshetőségre, ha a szovjet haderő tavasszal talán a Balkán felé indulna. (Radiopress.)

RÓMA FENNTARTJA A KERESKEDELMI SZABADSÁGOT.

Szófiából jelentik: (Rador.) Bolgár politikai körökben a legnagyobb figyelmet szentelik a fasiszta nagytanács által kiadott napiraparnak. Hangsúlyozzák, hogy a szövetségi Németországgal változatlanul fennáll és hogy Olaszország a blokádnak ellenére is fenn akarja tartani kereskedelmi szabadságát. A legnagyobb érdeklődést keltette az a pont, amelyben Olaszország bejelenti, hogy közvetlenül érdekelve van a Duna-medencében és a Balkánon történő minden eseményben.

Belgrádból jelentik: A reggeli lapok látható meglepéssel veszik tudomásul az olasz fasiszta nagytanács döntését. A Politika című római lap értesülése szerint rövidesen újabb olasz diplomáciai tevékenység várható egyes balkáni és dunamedencei fővárosokban.

Ma már az lehet világhírhírt ami rendkívüli

tulajdonságokkal bír. Ilyen rendkívüli ságokkal van a természetből megáldva rom zseniális tudós által Amerikában fcsodás hatású gyógynövény, amelynek ből a „GASTRO-D.“ készül.

Tudományos alapon bebizonyítottá „GASTRO-D.“ gyógyszerben olyan, e ismeretlen gyógyanyagok vannak, a degenerálódásra hajlamos szervezetet kedvezően befolyásolják, hogy az orga mét teljesíteni képes a normális élet. Ez a magyarázata annak, hogy a „GA“ kezeléssel olyan nagyszámú krónikus év óta szenvedő gyomor-, bél-, epemájbeteg tökéletesen meggyógyult. s hálálkodó, köszönőlevél érkezik be na meggyógyult betegektől.

„GASTRO-D.“ kapható gyógyszer és drogériákban, vagy postán meg 140.— lei utánvét mellett Oroszár E. g tárában, Bucuresti, Calea Victoriei 12

CIANO NAGY BESZÉDRE KÉS

Rómából jelentik: A lapok értesítint Ciano gróf külügyminiszter a jövő hét szombatján mondja el a deklarációját a jövő hét külpolitikai besz a fasiszta kamarában.

Megkezdtek a Népszövetség tanácsülé

Genfből jelentik: A népszövetségi tanács 106-ik ülését a belga Carton de Wiard nyitotta meg. A kínai Wellington Koo kijelentette, hogy fenntartja magának a jogot arra, hogy a nyilvá-

nos ülésen a szóban forgó kérdésekről zatot tegyen. Chile csatlakozásának m sával maris

meghíusult a szovjet támadás elítélés natköző együttes pánamerikai tiltá A chilei kormány kijelentette, hogy l nek tartja, ha a pánamerikai államok amerikai ügyekkel foglalkoznak, mint pai válsággal.

Budapestről jelentik: A budapes követség közölte a lapokkal, hogy a bra mány kezdetől fogva együttérzést fe finn kormány iránt és elítélte a szovj dást. Később, amikor a braziliai korm szólították, hogy vegyen részt több dé állam együttes tiltakozó akciójában a vetség keretében, sajnálkozott, hogy l csalatlakozni ehhez a tiltakozáshoz, mert ja a Népszövetségnek és ezenkívül m eddíg nem ismerte el a szovjet kormán

A genfi napirenden szereplő tárg ra vonatkozóan a holland kormány fél jelentése szerint nem hajlandó a támad nősített ország ellen irányuló bármilyer lő intézkedésben résztvenni még abban ben sem, ha netán közre is működne es ges itelethozatalban, amely a támadó f és a támadás jellegét megállapítja.

Szállodai és vendéglői kalandorok legsikerültebb trükkjei

Legutóbb kijelentette Páris rendőrfőnöke egy interjújával újságíróknak, hogy a technika fejlődésével együtt halad a bűnüldözés technikájának fejlődése is. De az alvilági erők sem maradnak el a kortól, a bűnözés technikája is legalább annyit fejlődött, mint a rendőrségek apparátusa. A bűn és bűnhődés nagy drámájában az erők kiegyenlítik egymást. A párisi rendőrfőnök megállapítását igazolják az idegenforgalom szélhámosai, akik legszívesebben a külföldiek által látogatott szállodákat, vendéglőket és mulatókat választják ki operációs területnek. Olyan régi elavult trükkel, mint például az, amikor a kalandor kódarabokkal megrakott bőrönddel vonul be az előléti szállodába, ahonnan fizetés nélkül távozik, az újkor szélhámosai már meg sem próbálnak. Ötlet, szellemesség jellemzi a mai kalandorokat, egyik-másik kigondolását akár novellává lehetne átirni. Lássunk néhány ilyen újfajta trükköt, amelyeket a legnagyobb sikerrel alkalmaztak a modern szélhámosok.

AZ EZERFRANKOS.

Egyik előkelő párisi étteremben történt, hogy a vendég fizetéskor hevesen összefutott a pincérrel. Száz frankosból adtak vissza, a vendég pedig azt állította, hogy ő ezer frankossal fizetett. Egészen biztosan tudom, hogy így volt — erősödött az illető úr, — ezt igazolni is tudom, mert a múltkor egy társaságban búvész-trükköt mutattam be és az említett bankjegy sarkát megjelöltem egy kereszttel. Azonnal utána néztek a pénztárnál és valóban megtalálták a jelzett ezrest. A csalafintaság csak később derült ki, amikor ugyanez az eset egy másik vendéglőben megismétlődött. Ekkor kiderült, hogy a pénztár követelő úr előtt egy másik vendég ezressel fizetett és ez a bankjegy volt megjelölve az említett kereszttel. Így került aztán hüvőre mindkét agyafurt szélhámos.

AZ ELVESZETT ÉS MEGTALÁLT BRILLIANS

Ez az eset egyik budapesti előkelő szállodában történt. A szálloda éttermében mindennapos vacsorázó vendég volt egy kintifőn öltözött, kedves modorú úr, akiről úgy tudták, hogy Bessenyei Péternek hívják és dúsgazdag nyiregyházi földbirtokos. Egy napon a vidéki földbirtokos kétségbeesetten kiáltott fel: Elvesztettem a brilliánsomat a hűvelőgombomból. Keresték mindenütt az elveszett érté-

ket, de nem találták meg sehol. A földbirtokos maga megnyugtatta a mentegetőző üzletvezetőt: Tudom, hogy ebben a megbízható szállodában előbbutóbb megkerül a brilliáns, ötszáz pengő jutalmal tűzők ki annak, akik megtalálják. Ez esetben kérek majd értesítést Nyiregyháza. A következő napon egy jólöltözött vendégült a szálloda halljában. Egyszerre csak felugrott a karosszékéből és a szőnyegről egy brilliáns-követ emelt fel. Nagy volt az öröm, a szerencsés megtaláló azonnal megkapta a kitűzött ötszáz pengő jutalmat, a földbirtokosnak pedig rögtön sürgönyöztek. De hiába, nem jelentkezett a nyiregyházi földbirtokos. Ekkor derült ki a hamisság, hogy szélhámoság áldozata lett a szálloda. A brilliáns-kőről pedig megállapította az ékszerész, hogy az bizony csak hitvány üveg.

AMKOR TEBOLYDÁBA KISÉRIK A KÁROSULTAT

Bécsi ékszerész lett az áldozata annak a szélhámoságnak, amelyet egy belga ember követett el. A belga szélhámos az Imperia szállodában bérelt kétszobás lakosztályt, azután elment a Ring egyik üzletébe, ahol gyönyörű brilliáns-nyakéket választott ki. Küldték a lakásomra, az Imperia-ba, hogy megmutassan a feleségemnek — rendelkezett hanyagul. Csakhamar jelentkezett is ott az ékszerész. A vevő az ékszerrel a másik szobába ment, hogy azt megmutassa gyengélkedő feleségének. Az ékszerész várt tíz percig, várt húsz percig, de senki nem tért vissza. Végre benyitott a másik szobába, de bizony akkor onnan már kirepült a tolvaj madár. Az ékszerész rémülten rohant a folyósóra és ordítani kezdett: Segítsé! Fogják meg! Elszökött a nyakékkal! Erre azonnal előrohant két markos detektív, megragadták és minden tiltakozása ellenére is a tébolydába vitték a szerencsétlen ékszerészt. Ekkor derült ki, hogy röviddel a szélhámoság elkövetése után megszólalt a szálloda telefonja: Itt rendőrizgatóság beszél, körtelefon az összes szállodáknak, egy elmebajos megszökött, üldözési mániában szenved és azt hiszi, hogy egy nyakéket loptak el tőle, azonnal elmegyógyintézetbe szállítandó. Ezt az utasítást követték a szálloda detektívei, a kik így akaratlanul is segítők lettek a szélhámosnak. Uyen furfangos, sőt még sokkal különb trükköket is alyalnak ki a modern idők kalandorai.

Itt a legnagyobb szenzáció nákkal telirakott tenger megérkezett a legnagyobb

Jonny Weissmüller
film.

A Tarzan film
Kizárólag a

SCALA-ban

Előadások délután 3 óráttól

Tehetségek iskolája

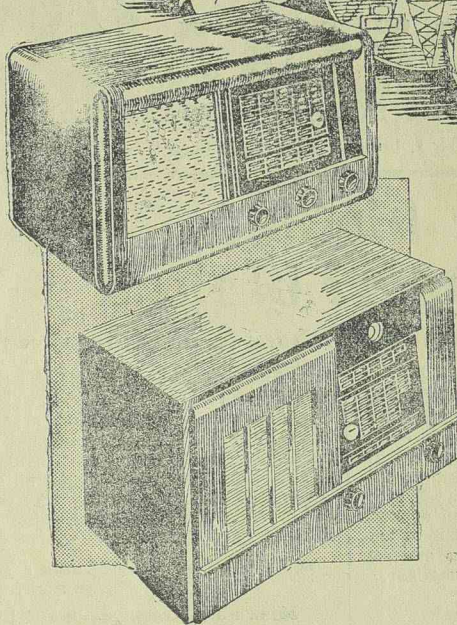
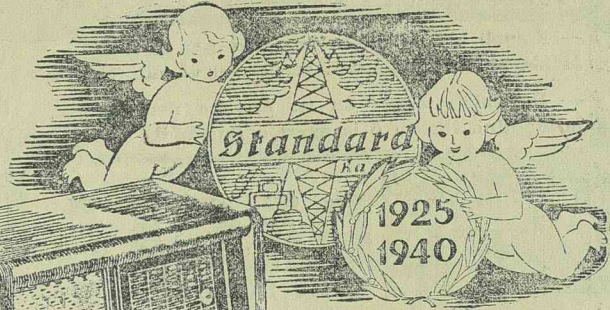
Zilahy Lajos magyar író a minap a budapesti Pszichológiai Társaságban előadást tartott, amelyből kiragadunk egy javaslatot, amelyet csak kétséren érintett az előadás során, de amely érdekessége megvitatást kíván. A kitűnő azt javasolta, hogy az elemi és középiskolai erőfeladatává tegyék a tehetségkiválasztást. Afelülően tehetségesnek talált gyermekeket külön képezzék, szellemi képességüknek megfelelően. Ezek képezik majd a társadalom jövőjét. Példával szolgál: ha a kiválasztó eredménye évi 40 gyermek, úgy tíz év alatt beszél négy száz olyan különleges képzettségűt, amely elillik a különböző pozíciókba, akiknek sorsát összefüggőleg fog hatni az egész társadalom életének nemesítésére.

A javaslat tehát egyben panasz is. Zilahy ugyanis látja, hogy nincs megelégedve a termékek selekciójával a folyamatával, ami eddig nem vezetett eredményre. Az állások, politikai és közgazdasági pozíciók ugyanis eddig is és mindenütt azonosak és be vannak töltve. Vezetékekben, közéletben valószínűleg nem érez hiányt az ember, de valószínűleg hiányérzete van a tehetségek szempontjából. Valószínűleg úgy érzi, hogy az ember is mondja — hogy sokszor a családi viszonyok, az alkalmazkodó körülmények, a születési kiváltság utjain törnek az emberek az élethez és ezzel szemben a tehetségek nem érik ki, éhenpusztulnak, elfáradnak és az alkalmatlan helyekre mások, az érdemtelenek kerülnek. Lehet, hogy igaz van ebben. Mint a társadalom látási tisztasággal szemléli azokat, akik a körében él és mint a társadalom sorában viselő ember — megoldást keres.

Az utat azonban, amelyet ez a javaslat a tehetségek számára meg akar tisztítani, valószínűleg a kiváltságot létesít az élet futópályáján. Tehetségek Iskolájának oklevele csak egyike a boldogulás előfeltételének, éppen úgy, mint a szülő, a rokonság, amelyek megteremtik a földi létet! A tehetségek ilyen messzire kitenyészése nem zárja el a lehetőségeket azok elől, akik nem éppen a tehetségük révén válnak valamire. Az történelem, hogy az életet elfoglaló ezek közül: tíz év múlva 400 tehetséges is. Nos, nem hisszük, hogy ennyi sem volna. Ha pedig a tehetségek is érvényesülnek, mi szükség van a Tehetségek Iskolájára?

A választ kaphatjuk, hogy nem az érdekel, hanem a veszendőbe menő tehetségeket akarja ez a javaslat megmenteni. Nézzünk meg azzal a panasszal, hogy a tehetségek nem érik ki, alámerülnek az élethez és főleg pénzügyi lélegzetük abban az iramban, hogy a tudás megszerzéséért futnak. A nagy tehetségek életrajza — értve az utóbbi idők jelesét — vagy azzal kezdődik, hogy régi ír főnemesi családból származik, vagy azzal, hogy egy földműves szülő gyermekeként verte fel magát a nagyember valamivé. A példában tenetszerű van. A társadalom összetétele bizonyos lehetőségeket ad. Az angol társadalom sokat számít az, ha valaki címerrel rendelkező szíves Richard idejében kapta. Mi azonban például másik részét, a középeurópai vezető tehetségek típusát nézzük, amely a mi viszonyainknak megfelel. Ebben a viszonylatban azt látjuk, hogy az élre alulról kerülnek fel azok, akik nemcsak tehetségesek, de erély is volt ahhoz, hogy felszínre maradjanak.

A fennmaradáshoz, a boldoguláshoz szintén tehetség kell. Az ugynevezett elkalló tehetségek jórésze nem annyira a pénz, mint az energia hiánya miatt vesztik el. Nem tudják elfelejteni, hogy a társadalom nagy és féltékeny átalakulása nemcsak tehetségeket, hanem jellemeket is követel. Vannak a közéletnek olyanok, ahol egy spártai jellem minden zseninél értékesebb. Az, aki megállja a nyomor, nélkülözés, a tájékozottság és életerőt harcban tudja állítani az egyéni érvényesülés érdekében, az a jellemes tehetség együttműködéséről tesz tanúságot. De még ilyen képességek birtokában is vannak elkalló tehetségek, úgy annak oka, hogy a pozíciókhoz vezető utat a születés, vagy a társadalmi helyzet serege lepi el. Nem a tehetségeket lehet gyámolítani, hanem az utakat kell megújítani. A tehetséges embernek a képessége, hogy szellemi ereje gravitációt érjen el, az érvényesülés számára és ez a pszichofizikai erő összefüggőleg biztosítja a boldogulást. Csak ne felejtsük el az utat az összeköttetések, a protek-

15 esztendei

KUTATÁS TAPASZTALATAINAK
EREDMÉNYE A RÁDIÓTECHNIKA
LEGKIVÁLÓBB ALKOTÁSA

az új

Standard

rádió

NAGY ÉS KELLEMES HANGERŐ,
TÖKÉLETES SZELEKTIVITÁS

ELADÁS HAVI RÉSZLETRE IS

Standard

ELECTRON

Timisoara, Piata Bratianu. — Telefon: 22-29.

a Bánság legnagyobb szaküzlete

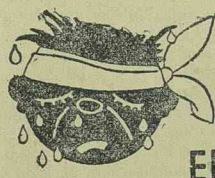
STANDARD

RÁDIÓ-lerakat

Harc a köd ellen

Köztudomásu, hogy a repülőforgalomnak egyik legnagyobb akadálya a köd. Nem azért, mintha a pilóták — hála a rádiójelzéseknek — nem találják meg a kitűzött célpontot, hanem mert oda érkezve nehezen tudnak földre szállni. Sok minden kísérlet történt már abban az irányban, hogy miként lehetne legalább a repülőtereket mentesíteni a ködtől.

Frank Brundt amerikai meteorológus hosszúságú kísérletek után érdekes megállapításra jutott. A ködnek tudvalevően két faja van. Az egyik a föld felületéről indul ki, amikor a talaj éjszaka erősen lehül. A másik a levegőben levő nedvességből adódik, amikor lefelé szállásában hideg légrétegbe ütközik. Az elsőnek említett ködöt, amellyel csak teljes szélsőségekben találkozunk, még nem tudják megszüntetni, a második fajta ködöt azonban felmelegítéssel szét lehet oszlatni. Frank Brundt számítása szerint percenként 200 köbméter világító gázt kell elégetni ahhoz, hogy tízezer köbméter térségben a ködképződést megszüntessük. Javasolja tehát, hogy a repülőtereken megfelelő számban gázégető berendezéseket állítsanak fel.

NÁTHA,
HÜLES,

ELLEN

**NEURALGINE
JURIST**

MIKI ÉS MARISKA SOKAT TANULTAK.

— Figyelj ide, Miki! Feltörtem a perselyemet és elmegyek a Daciához sorsjegyet venni.

— Ugyanígy teszek én is. Anyuka nem fog haragudni. Hiszen ő is nyert a Daciánál.

VÁSÁROLJON IDEJÉBEN
SORSJEGYEKET
a DECEMBER 15. és 18. iki
húszóakra a

DACIA

 SORSJEGYÁRUDÁINÁL

Helyi cím: KÖZPONTI BANK, I. kerület, Alba Iulia-ucca 9. — Telefon: 14—45.

Öt világrész kikötőire terjed ki a tengeri blokád

„Navicert” — a gazdasági háború legújabb fegyvere

Az elmúlt hetek egy új, eddig nagyon kevésbé ismert fogalmat kapcsolnak be a diplomáciai hadviselés eszközeinek meglehetősen bő fegyvertárába. Az új harc eszköz neve: „navicert”, ami ennek a két angol szónak összevonása: navigation certificate s egész egyszerűen hajózási bizonylatot, bizonyítványt jelent. Gyakorlati jelentőségét csak a jövő fogja megmutatni, pusztá léte azonban mindenesetre arra vall, hogy a hadviselés módszerei lassankint olyan területekre is kiterjednek, amelyek eddig meglehetősen biztonságban érezték magukat.

A BLOKÁD ÉS A MENLEVEL

A navicert lényege kettős: először az angol admirális által kiadott igazolás arról, hogy az az áru, amely a bizonyítványban meg van nevezve a semleges hajó fedélzetén utazik, nem tartozik a dugárának nyilvánított szállítmányok közé. Ebből a szempontból tehát utlevél, vagy ha jobban tet-

szik: menlevel a semleges kapitányok, továbbmenően pedig a semleges kereskedelmi cégek, kikötők és országok számára. Másodsorban, arra való tekintettel, hogy ezeket a bizonyítványokat a rendszer teljes kifejlődése esetén egyedül a semleges kikötőkben működő angol konzulok állítják ki, a gyakorlatban azt is jelenti, hogy a blokád, amelyet eddig a tengeren, hadihajók segítségével hajtottak végre, most kiterjed és eléri

az öt világrész kikötőit, azaz a szállítmányok kiindulási pontjait.

Minden olyan semleges hajózási vállalat, amely számol azzal, hogy gőzösei találkozni fognak az angol flotta ellenőrző egységeivel, előre biztosíthatja a gyors és zavartalan továbbhaladást, elkerülheti a kikötőbe való bekísérést s ezzel járó, néha hosszadalmas várakozást, ha alkalmazkodik az angol admirális utasításaihoz.

„Hajózni kell, élni nem”

Természetes, hogy ennek a módszernek sikere attól függ: mennyire tekintik a semlegesek Angliát az óceánok urának, illetve milyen mértékben sikerült a német tengeri háború újabb eszközeinek megzavarni a semleges államok hajózási forgalmát. A legutóbb befutott jelentések elolvasása után kétségtelennek látszik, hogy az Északi tenger három viharos napja igen nagy óvatosságra intette a háboruban nem érdekelt államokat: egyesek teljesen megszüntették forgalmukat, mások elkerülik a veszedelmesnek jelzett zónát. Ez az állapot azonban mindenképpen csak ideiglenesnek tekinthető. A hajós-államok számára, ma csak egy, mint a múlt év század elején, áttörhetetlen, vaserejű törvény Nelson szava: Navigare necesse est, vivere non, — hajózni kell, élni nem. Ha egy állam gazdasági életének jelentékeny része a tengeren át bonyolódik le, erről még akkor sem mondhat le, ha a kockázat megnövekszik. Lehet, hogy a szállítás, a biztosítás drágább lesz, a legényesség bére emelkedik, s mindezeknek következtében az áru erősen megdrágul, de a hajók akkor is járnak fogják a hét tengert, ha még sokkal több akna kerül az utjukba, mint az elmúlt napokban.

MIT SZÓL A DOLOGHOZ AMERIKA?

Anglia washingtoni nagykövete a napokban elmagyarázta, az ottani State Department, azaz külügyi hivatal vezető tisztviselőinek az ügy lényegét; egyelőre ugyanis főleg amerikai vonatkozásban akarják a navicert rendszert életbe léptetni s csak később, fokozatosan terjesztik ki a többi semlegesekre. Addig a tengeren azok az újabb szabályok lesznek érvényben, amelyekről Chamberlain számolt be az angol alsóházban s amelyeknek értelmé-

ben dugárának nyilvánítanak minden német származású vagy német tulajdonban volt árut.

A diplomáciai nyelven megfogalmazott bejelentés a gyakorlat egyszerű szavaira átültetve tulajdonképpen nem kevesebbet jelent, mint azt, hogy amíg az angol-francia blokk eddig csupán a német bevitt akadályozta a tengereken minden tőle telhető erővel, most ezeket a rendszabályokat

a német exportra is kiterjeszti.

December 1-től kezdve az új eljárás mód alapján ellenőrzik a hajókat, ami erősen megnöveli a két admirális feladatát, ugyanakkor pedig

messzemenő diplomáciai bonyodalmak lehetőségét rejti magában.

Csak hogy ezekkel, ügylátszik, az adott helyzetben sem London, sem Páris nem óhajt törődni.

Az angol külügyminisztériumnak csupán az a fontos, hogy Amerika ismerje el az új eljárás jogosságát, a többiek tiltakozását annál könnyebben fogják ad acta tenni, mert hiszen éppen a napokban fejeződtek be sikeresen az olasz kereskedelmi tárgyalások,

bőséges áruceserét biztosítva Anglia és Itália között.

Amerika viszont — így szól a nyugati hatalmak prognózisa — el fogja ismerni a rendszabályok jogosságát, mert az elmúlt világháborúban szintén alkalmazták őket, ugyanazzal az ellenféllel szemben s akkor az alkalmazók között volt Amerika is.

KATONAI AKCIÓRA KERESKEDELMELI VÁLASZ

Az angol tájékoztató minisztérium úgy érezte, hogy bizonyos magyarázattal tartozik saját közvéleményének azért, hogy a németek részéről bejelentett és megkezdett könyörtelen tengeri háborúra a brit kormány ilyen, elsősorban kereskedelmi jellegű eszközzel válaszol. A magyarázat arra hivatkozik, hogy a német importra kimondott blokád a tengeren hatékonyan mutatkozik, sőt a Harmadik Birodalom tengeri kivitelt is érzékenyen érintette. A londoni forrás úgy tudja, hogy ezen a téren a csökkenés az év első és második negyedével szemben eléri az ötven százalékot.

Am ugyanakkor azt is megállapítja, hogy a korlátozás, ellenőrzés és csökkenés

nem tudta megakadályozni, hogy a Dél-Amerikába irányuló német kivitelt ne emelkedjék.

Berlin tudatos gazdasági politikája ezen a részen át gondoskodott a számára feltétlenül szükséges

arany és nemes devizák megszerzéséről. A korlát a nyugati hatalmak a behozatal után is minden rendelkezésükre álló eszközzel megadják, egyszersmind

a német devizahelyzet ellen is offenzívát tanak,

híven ahhoz az eredeti elgondoláshoz, hogy háborút nem annyira katonai, mint inkább gazdasági eszközökkel kell megvívni.

A NEMET KEZDEMÉNYEZÉSEK

Az eddig eltelt 3 hónap alatt azt tapasztalhatjuk, hogy a kezdeményezés úgy diplomáciai katonai téren a legtöbb esetben a németek kezében volt. London meglegedett azzal, hogy leg megfelelő értékű válaszokról gondolt, mert feladatát csupán abban látta, hogy a németek mai helyzetét romlani, a javulást pedig szu távra szánt akciókra s az idő múlásával Aligha lehet kétség afelől, hogy a gazdasági fegyverrel szemben, amit a „navicert”-rel a kivitelt blokádja jelent,

a német politikai és gazdasági vezetése csak gondoskodni fog bizonyos válasza

Felesleges volna találgatásokba bocsátkozni a mineműsége felől; a tapasztalat arra tanít, hogy a háborúban használt eszközök — szinte nélkülözhetetlenek — egyre élesebbé válnak. Arról Anglia is meg van győződve, hogy tengeralattjárók és repülőgépek még távolabbra is terjedhetnek.

ANGOL ÉRDEKTELENSÉG KINÁB

Feltűnő, hogy az utolsó napok eseményein milyen sokszor bukkann fel ismét. A világ első ipari államának fontosságát mondhatjuk, napról-napra növekszik. Amint most is elsősorban az Egyesült Államok jó sátságát igyekezett megszerezni ezekhez az új módszerekhez, Japán is szükségesnek látta folytatni ezen a vonalon megkezdett politikáját. Mint ismeretes, a Kináért s a kínai nyersanyagokért a Kínai Birodalom és a kínai nemzeti kormány támogatása és elismerése, hogy sokszor a diplomáciai szaktitűs is hajlandó volt surolni.

Most nemcsak a moszkvai egyezmény Washington érdekeire is tekintettel, majd jeles érdekeltenséget áru ltt el. Ezzel lehet hogy Japán amerikai nagykövete rendkívül fontos nyilatkozatokat tegyen a washingtoni ügyminisztériumban, bejelentve a két nagyközötti gentleman agreement küszöbön állását. Tokió így biztosította az amerikai ipar számára élet érdekeit. Kína mérhetetlen gazdasági nyersanyagterületein — s ezzel Anglia is elégedve.

A nyersanyagokért folytatott óriási harc új fejezethez érkezett s szép további lehetőségeket nyújt a német és orosz diplomácia számára, ami és moszkvai külügyi hivatal jól tudja, a világon feszültségek idején a megállapítások csak addig szokták megtartani, amíg az érdekeinek pontosan megfelel. Miért ne lehet ez így a kínai vonatkozásban is, Washington között is?

Ma a

CORSO MOZGÓBA

az idény szenzációjának bemutatója
WALLACE BEERY és MICKEY ROONEY
legnagyobb sikerű filmje:

Az örök

csavargó

Egy izgalmas filmszenzáció, egy árva gyermek és egy csavargó barátsága. Mindenki, aki embernek érzi magát, látnia kell ezt a páratlan filmet!

BEMUTATTÁK ÖFELSÉGE A KIRÁLY

ELŐTT IS

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné, 17 órakor helyárrakkal.

DÉLI HÍRLAP

Bucurestiben
minden újságkioszkban
k a p h a t ó
Kérje a DÉLI HÍRLAPOT

A hadfelszerelési kincstári jegyek kibocsátási feltételei

hat hónap múlva a bónok 20, illetve 30 százaléka felvehető.
A bónok adó- és illetékfizetésre fordíthatók

A hadsereg felszerelési szükségletének fedezésére a tőke rövid időre való elhelyezésének könnyítése végett a Monitorul Oficial 1939. évi 20-iki 269-iki számában meghirdetett törvényben és a 3589. számú, a Monitorul Oficial 1939. december 1-iki 279-iki számában közzétett minisztertanácsi naplóban a Nemzeti Alap Autonóm Intézete felhatalmazta arra, hogy hadsereg felszerelési kincstári és forghatható kincstári jegyeket bocsásson ki.

A kincstári jegyek kibocsátását 1939. december 1-én kezdi meg a Fizetések és Törlesztések Autonóm Intézete.

A hadsereg felszerelési kincstári jegyek 30 százalékos évi kamatozásúak, amely évente adóilleték és adótól mentesen kerül kifizetésre.

A hadsereg felszerelési kincstári jegyek felvételével láttatnak el, amelyek alapján a kincstári jegy esedékessége előtt megkaphatja a jegyzett összeg egy részét a kibocsátástól számított hat hónap után. E célból kétféle típusú kincstári jegy kibocsátásra: három éves lejáratúak, amelyek rész-szelvénye a kincstári jegy teljes értékének 20 százalékát, továbbá öt éves lejáratú kincstári jegyek, amelyek rész-szelvénye a kincstári jegy teljes értékének 30 százalékát teszi ki.

A hadseregfelszerelési kincstári jegyeket 100, 5000, 10.000, 50.000 és 100.000 leies rész-szelvények bocsátják ki.

A kincstári jegyek kamatait félévenként, június és december 1-én fizetik ki, a lejárat felvételtől, amelyben a jegyzés törvényben van meghatározva.

A kincstári jegyek úgy a kötvényekhez hasonlóan a szelvényen lejáratú szelvényekkel kibocsátandók.

A hadfelszerelési kincstári bónok kibocsátásának lejárat után történik és a lejárat a kibocsátástól számított 3, illetve 5 év múlva követelhető. A kamat 3, illetve 5 teljes évre nyereséges, tehát annak a félévnek kezdetétől kezdődik, amelyben az aláírás történt.

A rész-szelvény (talon fractionar) kifizetésére a kibocsátó kérésére bármikor, a lejárat elmulasztás nélkül, de csak a kibocsátástól számított hat hónap múlva. A szelvény bónok a Banca Nationala végzi.

A kamat kifizetése, valamint a bónok, a kamatok kiegyenlítése a bemutatón számlán levonás nélkül eszközöltetik, tehát a kibocsátó minden létező, vagy jövőben létező állami, helytartósági és községi adó és járuléktól mentesül.

A kincstári bónok a jegybanknál, a hadsereg felszerelési kincstárjánál, illetve a Banca Nationala-nál bocsátandók.

Cec-nél, a Letétpénztárnál lombardírozhatók, továbbá minden oly esetben teljes névértékben elfogadhatnak, mint az egyéb állampapírok.

11. A hadfelszerelési kincstári jegyek, a rész-szelvények és kamatszélvények teljes névértékben fogadhatnak el az államnak járó adók és illeték fejében a lejáratot megelőző 15-ik napig.

12. A köz és magán hitelintézetek, valamint egyéb vállalatok, amelyek kötelezve vannak arra, hogy fizetési kötelezettségeik bizonyos mennyiségét állandóan készpénzben tartásuk, jogosítva vannak arra, hogy a készpénzt a hadfelszerelési kincstári jegyekhez csatolt rész-szelvényekkel pótolják, feltéve, ha ezen rész-szelvények már kifizetésre kerültek.

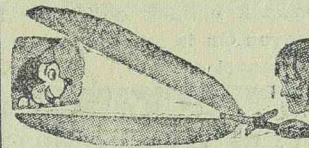
13. Azok a köz- és magánintézmények és vállalatok, amelyek a törvényes rendeletek és alapszabályok értelmében bizonyos alapokat állampapírokkal kötelesek tartani, ezen elhelyezésük harminc százalékát a Fizetési és Törlesztési Pénztárhoz benyújtandó nyilatkozat útján a most kibocsátott kincstári jegyekben tartoznak lejegyezni. A deklarációban közölni tartoznak a törvényrendelet, vagy alapszabályok megfelelő kivonatát és a legutolsó mérleget. Az aláírt összeg ellenértékét a Banca Nationalánál tartoznak letenni.

14. Azok, akik törvényes óvadékok tartoznak adni, kötelesek 1940 január elsejétől az óvadék 25 százalékát kincstári jegyekben letenni. Ez a kötelezettség csak a 12 ezer leit meghaladó óvadékokra vonatkozik.

15. A hadfelszerelési kincstári jegyek átruházása az átruházás által kibocsátott borderou alapján történik, amelyen az átvevő neve és címe, valamint az átruházó címe feltüntetendő.

16. A kincstári jegyek és szelvényeknek el

Az otthonom mese-otthon,
A mesét magammal hordom,
Bármely falra vetíthetem,
Gyönyörködve úgy nézhetem.

Tabix egy kézi kővetítő, amely zsebben kényelmesen hordozható!

Tabix egy lámpának is használható! Tabix állandó örömet szerez! Jöjjön még ma!

Kapható Románia minden szaküzletében, vagy a romániai lerakatnál:

OPTIKA — FOTO — TELISPORT
TEMESVÁR I.

vesztése, ellopása, vagy megsemmisülése eseteire az elvesztett értékpapírokra vonatkozó törvény rendelkezései irányadók.

17. A kincstári jegy tőkéje iránti követelés 10, a kamatok követelése 5 év alatt évül el.

18. Az aláírási nyilatkozat letételekor az aláíró tartozik a jegyzett bónok teljes értékét kifizetni.

19. Kivétekléppen azok, akik 1939. december 1. és 1940. március 1. között jegyzik le a bónokot, az első féléstendő kamatjának kedvezményét élvezik és így ezer lei névérték helyett 970 leit tartoznak fizetni.

20. Az aláírással és a kibocsátással járó művelet adó- és illetékmentes.

21. A jegyzési pénztár az aláíró nevére számított és a deklarációtól elválasztható nyugtát fog adni, amely bizonyítékul szolgál a letett összegre nézve és a bónok kibocsátásáig ideiglenes értékpapírt képeznek. A kincstári jegyek a Banca Nationala útján ezen nyugta és a Fizetési és Törlesztési Autonóm Pénztárnak az aláíró nevére kiadott tulajdoni borderou átadása ellenében szolgáltatnak ki.

22. Hogy a magánosok részére lehetővé tessenek a nemzetvédelem támogatásához való hozzájárulás és a rendelkezésükre álló összegnek a fenti feltételek mellett kincstári jegyekbe való fektetése, az aláírásokat a fővárosban és a vidéken a következő intézetek fogadják el: Banca Nationala Romániai, a pénzügyigazgatóságok, a nemzeti postatakarék és Cec-intézet, a szövetkezetek nemzeti intézete, a Letétpénztár és a jegyzések elfogadására feljogosított bankok.

NÁTHA
INFLUENZA, GRIPPE

ELLEN VÉD ANACOT.
ANACOT FERTŐTLENITI
A SZÁJAT, TORKOT

ANACOT

A Dr. WANDER S. A. üzemek készítménye

A hadseregfelszerelési bónok jegyzése nagy lelkesedéssel folyik

Ma délelőtt értekezlet lesz a kereskedelmi és iparkamarában

A hadseregfelszerelési bónok jegyzése ügyében a lelkes propaganda városzerte megindult és egyre szélesebb mederben folyik. Ma a közgazdasági élet tényezői, a kereskedelmi és iparkamara, a kereskedelmi testületek és a céhek tartanak megbeszéléseket a jegyzés minél nagyobb sikere érdekében. A kereskedelmi és iparkamara nagytermében ma délelőtt tíz órakor értekezlet lesz, amelyen a kereskedelem és ipar képviselői szintén a jegyzésben való minél imponzansabb részvételt határozzák el. A Sfatul Negustorec ezután is meghívja a tagjait, hogy az értekezleten a kamarában minél nagyobb számban vegyenek részt. A vezetőség reméli, hogy a Sfatul Negustorec tagjai teljes mértékben eleget tesznek hazafias kötelességüknek. Résztvesznek az értekezleten a temesi Kereskedelmi Testületek Szövetségének többi taggyűlései is.

Popovici Virgil ezredes-prefektus felhívást intézett a vármegye lakosságához és mindenkit felszólít a hadfelszerelési bónok jegyzésére. A jegyzéssel a lakosság nemcsak hazafias kötelességet teljesít, hanem a pénzt is jól helyezi el, mert négy és fél százalékot kap utána, amennyit egyetlen bank sem fizet. A prefektus a hadsereg-

felszerelési bónokkal kapcsolatosan szükséges tudnivalókat különben román, magyar és német nyelvű falragaszokon is tudomására hozza a lakosságnak. A propaganda irányítására kiküldött bizottság hétfőn délelőtt tizenegy órakor a megyeházán ülést tart.

Temesvárott a következő helyeken lehet hadseregfelszerelési bónokot jegyezni: Nemzeti Bank fiókja, Pénzügyigazgatóság és valamennyi adóhivatal, Postatakarékpénztár, Bánáti Központi Bank, Temesvári Első Takarékpénztár, Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság, Leszámitolóbank, Bánáti Bankgyűlés, Magyar Általános Hitelbank, Banca Romaneasca, Banca Albina, Banca Victoria, Institutul National al Cooperatiei, Banca de Credit Roman, Societate Bancara Romana, Olasz-Román Kereskedelmi Bank, Erdélyi Bank és Banca Generala de Romaniei.

LINIA
MAGINOT

Meggyilkoltak és kiraboltak egy adófőnököt

Bucurarestből jelentik: Négy héttel ezelőtt elkövetett rablójelkességűt fedezték fel Brailában, ahol áldozata Pétre Ionescu kerületi adófőnöki szerencsétlen köztisztviselő erősen osztracizált holttestét a városi kanálisban találták meg. Amikor Ionescu adófőnök eltűnt, a köztisztviselő üresen találták és abból feltehetően hiányzott. Miután biztosra vették, hogy Péter elikkasztotta, majd pedig megszökött, a holttestet bocsátották ki ellene. A szerencsétlen áldozat már holtan feküdt a csatornában, a holttest megvizsgálása alkalmával kiderült, hogy

összesen revolverrel agyonlőtték és fejére több baltacsapást mértek.

Az apparátussal megindult nyomozás megállította, hogy az adófőnököt egy rablóbanda tagjai megölték, majd a tettesek a pénztárszékényt a rablókhoz véve, a pénztárt kirabolták. Ionescu egyébként eltűnése napján az egyik munkatársával egy fekete ruhás nővel látták együtt. A nőnek egy fekete ruhás nővel látták együtt. A szerencsésnek olyan értesülései vannak, hogy ez a nő szintén a rablóbandához tartozik és ő volt az áldozatot büntársai kezére juttatta.

(-) **Meghalt huszonhárom gyermek anyja.** Tevesziott hetvennyolc éves korában meghalt özvegy chaudt Borbála. Az elhunyt asszony, aki életében háromszor volt férjnél, összesen huszonhárom gyermeket hozott a világra.

(-) **A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmatlak Céhe rendkívül taggyűlést tart** ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a céh székhelyén (Sohder-ház) és kéri tagjait, hogy azon a tárgyban részvételükkel fogva, jelenjenek meg teljes számban.

(-) **A Misszió a szegényekért.** A Női Misszió megalában is gyűjt fát a szegényeknek. Mindegyik csak öt darab fát és ócska ruhaneműt kér. Az adományok összegzésére ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a Belvárosban, Gyárvarosban, és Mehalában.

(-) **Baldovino csellóhangversenye a bucu-rádióban.** Amedeo Baldovino, a világhírű művész ma, vasárnap délelőtt 11 óra 20 perckor a bucu-restii rádióban a Filharmónikusok zenekarával Boccherini csellókoncertjét adja. Baldovino hangversenye kedden este lesz megvartott a városi színházban. A mai rádióhangverseny rendkívül élvezetes művészi esemény lesz.

(-) **Műsoros ünnepség a piarista liceumban.** Einescu Mihail pszichológiai társaság ma, vasárnap délután félöt órai kezdettel a piarista liceum emében műsoros ünnepséget rendez. Az ünnepség a királyhymusz nyitja meg, majd az iskola tanára Braun Dezső tanár vezényletével liturgiát ad elő. Catina V. a társaság elnöke mond beszédet, majd Roth L. és Széllhegyi C. akordeon kettőse játszik. Egy vidám párbeszédes jelenet után Kemény E. csellójátéka a műsor következő darabja. Zongorán kíséri Roth L. Azután Kun György egyik versét szavalja. Roth L. és Dobrossy E. hegedűkettőt adnak elő, majd Nanu A. szoprán énekel Trica R. zongorakísérettel. A műsor kétfelvonásos bohózat zárja le, amelynek előadói Catina V. Buna D., Banculescu V., Barta Onita V. Az ünnepségre a belépés díjtalan, a könyvtára alapja javára köszönettel eladnak.

(-) **A Déli Hírlap szegényalapja javára kiadók** munkához tegnap a következő adományok érkeztek: Sz. Gy. 500, B. Gy. 20, Sz. A. B. Bodófalva 1. A gyűjtést tovább folytatjuk. Kérjük olvasóinkat, gondoljanak a szegényekre és tehetségekért adományokkal járuljanak hozzá, hogy ne aracsonyra némi örömet szerezhessünk.

(-) **Turisztikai fényképfelállítás.** A természetrajzgyűlések, mint a Touring Club Roman és Siebenbürger Karpaten Verein, az Erdélyi Turisztikai Egyesület és az Amic turistaegylet felhívó felhívásai a Lloyd palotában fényképfelállítást rendeznek, amely január 14-én nyit meg. A kiállításon mindenki kiállíthat belföldi és külföldi fényképeket. Érdeklődők bővebb tájékoztatást a rendező egyesületek vezetőseig kérhetnek.

(-) **A lakásváltozás bejelentésénél nincs közbizalom az 1. számú bejelentő ivre.** A bucu-restii rendőrség központi bejelentő hivatala közölte a mehalvári rendőrség nyilvántartó hivatalával, hogy lakásváltozás esetén az új lakásba való bejelentést csak 2. számú iven kell bejelenteni, míg az első lakásból való távozást továbbra is a 3. számú ivvel jelentik. Az 1. számú bejelentő ivet az állam használja, ha a ház tulajdonosának bejelentésében történt változás, vagy ha az ingatlan helyiségeit az eddigi rendeltetésüktől eltérően más célra átalakítják. Ez vonatkozik tehát a ház a ház gazdát cserél, vagy pedig ha a házban az eddigi lakásnak használt helyiséget üzleti vagy műhely céljaira alakították át.

(-) **Házasságok.** A mehalvári anyakönyvi hivatalban tegnap a következő párok kötötték házasságukat: Frența Gyula magántisztviselő és Franzen Luiza, Lazar Dumitru tisztviselő és Surai Spezia, Ferencz Tivadar szerelő és Nagy Ilona, Weisz Gusztáv rádiókereskedő és Erdős Ilona, Biciola Ion és Ludvig Leopoloidina, Zeller Richárd és Reisz Anna, Burchi Stefan timár és Sosean Florea, Bingert Ferenc szabó és Zachari Marin Victoria, Neu Alajos lakatos és Ocslócsa Nicolae cipész és Stefan Viorela, Szeler Ádám és Torma Zeuzsanna, Bugariu Petre lakatos és Sosean Roman lakatos és Maver Katalin, Ober Jakob fodrász és Schneider Éva, Budai István vasuti tisztviselő és Ungur Angela, Trval Fejécske szobafestő és Tusan Olga.

(-) **Ha influenzája van, gondoskodjék arról is,** hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” gyógyvíz használatára által gyakran és alaposan ki-kezdjék tisztítani. Kérdezzék meg orvosát.

(-) **Józseffelváért.** A leégett Józseffelva javára a következő adományok érkeztek: N. N. 50, K. János 100 lei. Gyűjtésünk ezzel 75.250 lei. További adományokat átvesszük és a Déli Hírlapban közzéteszünk.

Nagyon fontos!

ASPIRIN
TABLETTAKBÁN

Utasítson vissza feltétlenül minden port, mert

ASPIRIN

csak
TABLETTAKBÁN
kapható!
És minden
Aspirin-tablettát
megtalálja a
Bayer-keresztrel!

ASPIRIN
TABLETTAK
hűlésnél, fájdalomnál,
reumánál és grippánál.

(-) **Az erzsébetvárosi szegény magyar iskolás** gyermekek öröme. A szegénység ebben az esztendőben sokkal nagyobb, mint valaha. Ezt átérezte a Magyar Népközösség erzsébetvárosi tagozata is, amikor fokozottabban mértékben kívánt gondoskodni olyan szegény magyar iskolás fiukról és lányokról, akiknek a téli időben nincsen cipője. A tagozat ez idén nem csinált külön karácsonyi felruházási ünnepséget, hanem azon volt, hogy az arra szoruló gyermekeket minden külsőség és forma nélkül lássa el téli lábbalival. Hetven pár bakancsot a hozzávaló harisnyával együtt csendben osztottak ki a kiválasztott szegény gyermekek között, akiknek a Magyar Népközösség jóvoltából boldog karácsonya lesz.

(-) **Greta Garbo elmenekíti szüleit Európából.** Greta Garbo, a világhírű filmszínésznő nemrégiben közölte a nyilvánossággal, hogy véglegesen visszavonul a filmről és Svédországban telepszik le. Most azonban Amerikából olyan hír érkezett a francia fővárosba, hogy az isteni Garbo nemhogy maga Svédországba menne, hanem szüleit is Amerikába hívta. A színésznő úgy intézkedett, hogy a család azonnal hagyja el hazáját és induljon el az Amerikai Egyesült Államokba. Az amerikai lapok cikkeiből az a vélemény terjedt, hogy a svéd filmszínésznő megmérte a közeledő vihart. A lapok szerint a világháború igazában csak most kezdődik meg.

(-) **Megbüntetett mehalvári petróleumlakatok.** Az üzérkedés elleni bíróság, amely a városházán működött és amelynek vezetője Rusalin járásbíró, tárgyalta az Unirea és Distribuția mehalvári petróleumlakatok ügyét. Mindkét vállalat ellen több feljelentés érkezett, hogy a literenként négy leiben maximálisan négy leit árúsították. A bíróság az Unireát 45.000, a Distribuția-t pedig 340 ezer 905 lei összegre büntöztette. Mindkét cég fel-lebbezett az ítélet ellen azáltal, hogy megkérte a bíróságot, hogy a két vállalatot két hét előtt a petróleumlakattól mentesítse. Mindkét vállalatot a bíróság ítélt meg és ítélt meg adhatják négy leit.

(-) **Közéleti hírek.** Ma nyit meg a Katalikus Női Misszió által rendezett jótékonycélú karácsonyi kiállítás a józseffelvári Pratienu uca 13 szám alatt. Kiállításra kerülnek: képzőművészek, Vas Aron szobrászművész, Tisztafelmunkák, kézművesek munkái, és sok más szép és hasznos holmi. A kiállítás látványos és hatékony. A kiállítás látványos és hatékony. A kiállítás látványos és hatékony.

(-) **A mehalvári saktörő őri helyisége.** A mehalvári saktörő tisztviselői hogy egyesületi helyiségét a Savoy szálló vendéglőjébe helyezte át.

(-) **Kamaraangverseny.** A december 18-án este kilenc órakor a városi Kultúrpalota (volt Hotel Ferdinand) nagytermében tartandó kamaraangverseny örövendetesen felkeltette a zenekedvelő körök érdeklődését. A kamaraangverseny műsora: 1. Schubert: Forellenquintett (Pisztrángtűs). Előadják: Suciú Ioan hegedű, Brandeisz József mélyhegedű, Goriantz Doro gordonka, Kapitánovics I. gordon és Freund Leó zongora. 2. a) Mozart: „Il re pastore” ária obligát hegedűkísérettel (Brandeisz tanár). b.) Schubert: Die Forelle, c.) Brahms: Wiegendorf. Ének Antonu Ileana koncerténekesnő. 3. Dvorák: Zongora-rajtós. Előadják: Freund Leó zongora, Erdély Lajos dr. hegedű, Suciú Ioan hegedű, Brandeisz József mélyhegedű, Goriantz Doro gordonka. Hely-árak: 50, 80 és 100 lei. Jegyek a városi színház pénztáránál válthatók.

(-) **Halálozások.** Meghaltak: Seif Anna született Pitzer negyvennyolc éves, Sudresan Ioan ötven éves nyugalmazott rendőr.

(-) **A Magyar Nőegylet teadélutánja** ma, vasárnap délután öt órakor megy végbe a nőegyletnek a Magyar Házban levő helyiségeiben. A Magyar Nőegylet a teadélutánra szeretettel elvárja tagjait és pártfogóit.

(-) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Petrescu Ioan, Cizmădia Sarolta, Schweinfurtnar Erich, Cebezan Maxim, Károlyi Gergely.

(-) **Halálra gázolt a villamos egy lovat.** A hatos vonalon közeledő egyik villamos, amelynek vezetője Mico Gheorghe volt, a belvárosi Regele Ferdinand uton összeütközött Szilasi Milivoi szerb-szentmártoni gazda szekerekkel. Az összeütközés következtében a szekér elé fogott egyik lovas súlyosan megsérült, hogy a helyszínen kimúlt.

(-) **Fiatalkorú tolvajokot fogott a rendőrség.** A rendőrség elfogta P. A. fiatalkorú fiút, aki a nyomozás megállapítása szerint a német könyvkereskedésből tízenkét töltőtollat, a Krayer drogériából pedig nyolc doboz külföldi nudert lopott. Ezeket a holmikot azután vendéglőben értékesítette. Elfogták a detektívek még két másik fiút is, akik a Nacionála könyvkereskedésből körzőket és más iskolaeszközöket loptak el.

december 11-én nyitja meg

Czelnai Eszter

„Egyetlen életem” és „A tanítólányom”

amelyen rövid idő alatt tanítja meg a legújabb modern büffét. Tandíj 300 lei. Jelentkezni lehet délelőtt 11 — fél 1 óráig a Str. Domnita Balassa 22 szám alatt és délután fél 5 — 6 óráig a Str. Bratiuanu 13 szám alatt a Szociális Testvérek enületében.

A tengeralattjáró története

Amikor a torpedót még csavarokkal kellett az elsüllyesztendő hajó fenekéhez erősíteni

Ezekben a napokban, amikor olyan sok szó esik a tengeralattjárókról, a modern hadviselés egyik legfélelmetesebb eszközéről, nem érdektelen dolog rövid visszapillantást vetni a tengeralattjárók multjára.

Ez a hajó, mint technikai elgondolás, nem új. Leonardo da Vinci, a reneszánsz nagy olasz mestere, aki többek között megtervezte a kétfedelű repülőgépet és a harcokcsit is, tudvalevőleg több ízben foglalkozott a tengeralattjáró gondolatával. Azok a tervrajzok, amelyeket örökségül hagyott az utókorra, mai szemmel nézve szinte bámulatos elgondolásokról számolnak be.

Arra nézve azonban, hogy ezeket a korszakalkotó találmányokat gyakorlatilag is megvalósította volna, nincs bizonyítékunk.

A BUVÁRHAJÓ ŐSE

Több, mint száz évnek kellett eltélnie, amíg a technika történetében újra felbukkant a tengeralattjáró gondolata, sőt

elkészült az első olyan jármű, amely vizalatti utak folytatására volt képes.

Ennek a feltalálója egy Barker nevű hollandi volt, aki a 16. század elején I. Jakab angol király és udvara előtt mutatta be találmányát. A korbelti feljegyzések hiteltérdemlő módon igazolják, hogy Barker készüléke

tényleg képes volt rövidebb vizalatti utak megtételére,

a járműről magáról azonban semmi leírás nem maradt fenn.

A következő tengeralattjárót — csaknem kétszáz évvel később — már

hadicélokra próbálták felhasználni.

Ezt az angol-amerikai Bushnell találta fel és 1775-ben az amerikai függetlenségi háborúban került alkalmazásra.

Bushnell tengeralattjárója mai szemmel nézve természetesen neveltséges találmány. Ugy iránylik egy modern tengeralattjáróhoz, mint egy pedálhajtású játékautomobil egy nagy negyvenlóerős turakocsinhoz. Bushnell tengeralattjárójában

csak egy személy számára volt hely a hajtóerőt maga az utas szolgáltatta különböző kézi és lábra csatolt „evezőlapátok” segítségével. A „torpedó” a jármű farkához volt erősítve s azon elgondolás alapján működött, hogy

előbb csavarokkal rá kellett erősíteni az ellenséges hajó fenekére,

hogy az óraszerkezet majd felrobbantsa a benne elhelyezett löport.

Bushnell kísérletei tömeges emberáldozatba kerültek s végül, amikor a feltaláló már azt hitte, hogy tökéletesítette találmányát,

tervbevette egy angol hadihajó felrobbantását.

A világtörténelem legelső torpedótámadásának azonban csak annyi eredménye volt, hogy bezúzta a hadihajó ablakait.

A „DAVID” ÖNMAGÁT SÜLLYESZTETTE EL

Nyolcvan évvel később az amerikaiak már sokkal hathatósabb tengeralattjáróval állottak elő. Ezt az 1860-as „Észak a Dél ellen” polgárháborúban használták és Dávid volt a neve. Formáját tekintve szivaralakú volt s az előzőkkel ellentétben fémből készült. A Housatonic nevű amerikai hadihajót készítették vele elsüllyeszteni, de

a legénység vonakodott beleegyezni abba, hogy a buvárhajó fedelét lezárják s így az eredeti elgondolással ellentétben nem merülhettek víz alá. A Dávid azonban így is beváltotta a hozzáfűzött reményéseket, mert sikeresen megközelítette a csatahajót, költötte a torpedóját s a hatalmas Housatonic teltalálva pár perc múlva elsüllyedt.

A robbanás következtében azonban hatalmas hullámok támadtak, a víz befolyt a tengeralattjáró nyílt fedelén s a Dávid elsüllyedt. Legénységéből mindössze kettő menekült meg.

A ma használatos tengeralattjárók első típusát a francia Charles Goubet konstruálta a nyolcvanas években. Goubet hajója volt az első, amely egy elmés szerkezet segítségével egyenletes sebességgel süllyedt a víz alá s — ami lényegesebb — szinte tökéletesen vízszintes helyzetben.

Acélból készült, teljesen vízmentes volt s oxigénfejlesztő készüléke révén nyolc órát maradhatott egyfolytában a víz alatt. Goubert hajója volt egyébként az első, amely nagyjából

Igazi öröm gyermekünk

ha karácsonyra

Játékokat

Moravetz könyvkereskedés vásárol. — Belváros — Józsefváros

olyan berendezési periszkópot használt, amilyennel a mai tengeralattjárók tájékozóknak,

azonkívül pedig el volt látva olyan készülékekkel, amelyek a tengeralattjáró oldalából működtek, tudták például vágni az ellenséges hajók hulláncsúját, a jelzőbóják sodronyait és láncok segítségével lehetetlenné tudták tenni az ellenséges propellereinek működését. Goubert tengeralattjáró azonban, a maiakkal ellentétben,

nem lötte ki torpedóit, hanem az ellenséges hajó fenekére erősítette.

A Goubert tengeralattjáró volt az első, amely a világ különböző tengeri hatalmai elfogadták, nem sokára megkezdtek nagyban való előlakat.

Hegedűs

Idegbaj és boldogság...

Mindenki magában hordja boldogsága és boldogtalansága feltételét

1899 végén egyik magyar tudós ezekkel a szavakkal bucsuztatta a XIX. századot:

„A jövő évszázad küszöbén állunk. Találgatjuk, hogy a most következő századnak mi lesz az uralkodó eszméje. Sokfélék gondolnak. Vérmesebb politikusok szerint, a jövő század a szociális gondolaté. A szorgalmas technikus azt hajtogatja, hogy a jövő század az elektromosságé. Megengedem, hogy mindez lehetséges, de bizonyos, hogy életmódunkat nem változtatjuk meg, a jövő század elsősorban az idegesség százada lesz.”

Az emberi idegrendszer véges teherbíró képessége mellett ma, amikor az egyén mind jobban elsüllyed a kényszerítő érdekek örvényében és amikor az izgalmak olyan mértékben halmozódnak egymásra, hogy a feldolgozásuk majdnem lehetetlen, nem csoda, hogy

ez a jóslat beteljesedett.

Az emberiség ideg-élete úgy nemzetközi és kollektív viszonylatban, mint nemzeti és egyéni szempontból olyan tempóra fokozódott, hogy ha ezt a kort jellemezni akarjuk, azt kell mondanunk, hogy valóban

az ideg-, lelki. és agyi-epidemiák korszakát éljük.

Az egymásra halmozódó rendkívüli események olyan alattomosan rakódtak egymásra az ember idegében, hogy a tulifesztett ideglett viharos ki-robbanása korunk érthető jelensége.

A MAI KOR KÉT EMBERTIPUSA

A mai világtörténelem nem gyalogosan, nem is lőfogattal, de már nem is gözmozdony tempójában halad, hanem repülőtempóban és így az élet viharának tombolása messze meghaladja mind az egyént, mind a nemzetek és fajok kollektív lelkületének és azok szerszámanak: az emberi agyidegrendszernek a teherbíró képességét. Annak ellenére, hogy az emberi agyvelő több mint 14 milliárd idegsejtéből épül fel, tehát tökéletes „mechanizmus” és a sejtek számokkal ki sem fejezhető változatos játéka szabja meg az ember minden lelki megnyilatkozását, mégis a technika aránytalanul gyors fejlődése mellett az emberiség agyidegrendszere nem képes lépést tartani a mai élet követelményeivel. Az ideglett tulifesztettsége olyan méreteket öltött, hogy a modern ideggyógyászat ma már csak két embertípust osztályoz: amelyet ideggyógyászatilag már kezeltek és amelyet ezután fognak kezelni.

Az ideglett rokkantjai, akik az élet legkülönbözőbb frontjain sebesültek meg, egyben meg-egyeznek: valamennyien amokfutó módjára kergettek az élet örömeit és fokozták az élettempót, ahelyett, hogy az igazi, tiszta boldogságot keresték volna. Talán, ha rájöttek volna arra, hogy minden egyéb probléma között

a boldogság kérdése a legfontosabb

és erre helyezték volna a legnagyobb súlyt, akkor az úgynevezett „idegőrlo problémák” hátterébe szorulva nem okoztak volna annyi kárt

Mert, hogy a legfőbb emberi jó mégis a boldogság, azt valamennyien érezzük. A boldogságra való törekvés az ember életének alapja, igazolása, vagy legalább is annak kell lennie. Az emberek túlnyomó többsége rálelt a boldogságra, rendelkezik ahhoz, hogy legyen és kizárólag neveléstől, mentalitás fegyelmezettségtől függ, hogy azzá is lehessen. Egy kis józan szerénységgel talán minden lenyugodhatna helyzetébe és ilyen módon pótlást vagy vigaszt találhatna teljesületlenségeire is. Vagyis

a boldogság intelligencia kérdése,

bizonyos fokig idegkérés, ezért joggal mondjuk: önmagában keresse az okot az a kultúr, aki boldogtalan.

MIT MOND A BÖLCSELTŐ?

Vajjon mikor állítják fel az első boldog tudományra oktató iskolát, ahol arra tanítják az emberiséget, hogy ne csak ösztönösen, hanem sék, de biztosan és tudatosan meg is találja a boldogság ösvényét? A boldogságot Sokrates bölcseletével, Aristoteles az erénnyel, Lucretius a lángesszel, Spinoza az életakarattal, Gougen pedig magával az étellel és annak értelmével, azonosítja. Michelet, a nagy francia történelmes szerint az erkölcsi örök, az örök erkölcsi nyelvihez való ragaszkodás vezet el bennünk biztosabban a boldogsághoz. Diderot a boldogságban, Emerson a sikerben, Einstein az egyetemes hivatottságunk felismerésében véli megtalálni a boldogság biztos alapjait. Vannak sokan, akik a boldogság egyetlen követelményeként a szokatlan emlegetni. De bármelyik megállást fogadjuk is el, bizonyos, hogy

a boldogság legszilárdabb pillére a sajátunk végezte eredményes munka öröme. Az emberiség legnagyobb része lelki alkattal kintve maradéktalanul boldog lehetne és még sem az, annak okát abban keresse, hogy

az alkalmazkodás, a szeretet, az önfegyelméz terén hátramaradt és így a boldogtalanság lejtőjére törvénytelenül jutott.

Majd ha az emberek tudatára ébrednek az igazság, hogy önmagukban hordják a boldogság vagy boldogtalanság lehetőségét, akkor ezzel a meréssel igen sok divatos és a mai kor idegességére, idegdiszpozícióira fogják meg a csalahatatlan gyógyszerert.

Karácsonyfa-diszek

szaloncukorkák, csokoládék, gyümölcs, illékony és pezsgő nagy választékban. Gondoskodik idejében, míg a készlet tart!

Bonbonerie Arlath

Belváros, Bul. Reg. Ferdinand 8. — Józsefváros, Str. Ion Bratianu 15.

Advent második vasárnapja

Ma irára rendeltetett Szent Máté apostol írása szerint — tizenegyedik rész a második versől a kezdő — a következő

EVANGÉLIUM:

Keresztelő János pedig, mikor hallotta volátságban a Krisztus cselekedeteit, elküldött az ő tanítványa közül: megkérde azok: Te vagy-e az, aki eljövendő, vagy más kinek? És felelé Jézus, mondá nékik: Menjétek és látok Jánosnak, amelyeket hallotok. A vakok szemek világát veszik, és a köcsögök megtisztulnak, és a kék hallanak, a halottak feltámadnak és a cécyeknek az Evangéliom prédikáltak. És aki énbenem meg nem botránkozik. Mindig azok elmentek volna, kezdé Jézus: Aki meg nem hallja Keresztelő János felől szólni: Mit mentetek volt ki a pusztába? Hogy ingádat lássatok-é, amelyet a szél hajtogat? Mit látni mentetek volt ki? Hogy gyenge volt őtötött embert lássatok? Imé, akik gyengéket viselnek, a királyok palotáiban vagy mit látni mentetek volt ki? Hogy Proféták-é? Bizony mondom néktek, nagyobbatok Profétáinál is. Mert ez az, akiről meg írták: Imé, én elbocsátom az én követelőtéd, ki megtisztítja előtted a te utat.

Advent mai második vasárnapján a temesvári katedrális templomokban a következő lesz a prédika:

A püspöki székesegyházban

Hét órakerororate, nyolc órakeror a kongregáció közös szent miséje és áldozása. A misét a Pacha Agoston megyés püspök. Kilenc órakeror deakmise. Tíz órakeror zenés nagymise, amelyet a Waltner József dr. kanonok, püspöki káptalanvezető, a német nyelvű szentbeszédet a Hermann Nándor karkaplan tartja. Misa alatt a Károlyi Kromolitzky Józsefnek, a berni karnagyának a capella miséjét énekli. Tíz órakeror Griesbacher, Schiffls és Leitner előadása. Délben feltizenkét órakeror csendes mise. Után három órakeror vespernye.

A belvárosi plébániatemplomban

Hét órakerororate, félkilenc órakeror csendes mise. Fél tíz órakeror zenés nagymise német nyelvű szentbeszéd, mindkettőt Plesz József kanonok-plébános tartja. Este hét órakeror ájtatosság.

A gyárvárosi plébániatemplomban

Hét órakerororate, félkilenc órakeror csendes mise. Fél tíz órakeror zenés nagymise német nyelvű szentbeszéd, mindkettőt tartja Rech K. Géza plébános. Délután öt órakeror ájtatosság magyar nyelvű szentbeszéd, tartja Heintschel Ernő káptalanvezető.

Az erzsébetvárosi plébániatemplomban

Hét órakerororate német szentbeszéd, fél tíz órakeror csendes mise, kilenc órakeror német nyelvű szentbeszéd, tartja Péter Johannes, utána nagymise. Háromnegyed tizenegyet órakeror feltizenkét órakeror csendes mise magyar nyelvű szentbeszéd. Délután hat órakeror adventi ájtatosság magyar nyelvű szentbeszéd, tartja Péter Ottó.

A józsefvárosi plébániatemplomban

Hét órakerororate német prédikációval, fél tíz órakeror csendes mise, fél kilenc órakeror csendes mise, feltizenkét órakeror csendes mise magyar nyelvű szentbeszéd, mindkettőt tartja Wetzl György hitoktató, fél tíz órakeror csendes mise. Délután öt órakeror ájtatosság.

A mehalai plébániatemplomban

Hét órakerororate, prédikál Péter Gottlieb, fél tíz órakeror csendes mise magyar nyelvű szentbeszéd. Tíz órakeror nagymise német szentbeszéd, mindkettőt tartja Péter Valentin. Délután hat órakeror adventi ájtatosság.

Legújabb sport

Sulyos vereséget szenvedett a Rapid FC Zágrábban

Gradjanszy — Rapid FC 6:2 (3:0)

A fővárosi Rapid FC esütörtökön Zágrábban játszott a Gradjanszy ellen, amelytől 6:2 (3:0) arányú sulyos vereséget szenvedett. A horvát csapat ezuttal is részogált jó hírverésre, ezzel szemben a Rapid FC egészen gyengén játszott. A román csapatból csupán Barátky, Auer, Lengheriu és Bogdan játékat illeti elismerés. A legjobb román játékos a betegségéből nemrégen felgyógyult Barátky volt, aki két gólt rugott. A honi együttes az első félidőben három gólt is berugott, majd szünet után a negyedik gólt is berugta. Ekkor a Rapid is magára talált és Barátky révén két gólt ért el. Vasárnap a Rapid FC a HASK csapata ellen játszik.

Az eddig felmentett labdarugójátékosok a tél folyamán tesznek eleget katonai kötelezettségüknek. A bajnokság idején a szövetség közbenjárására a labdarugójátékosokat felmentették a katonai szolgálat alól. Fővárosi hír szerint a tél folyamán valamennyi eddig felmentett játékos katonai gyakorlatra behívják. A behívásokról eddig még nem érkeztek részletek.

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

Még mindig folyik a kutatás az inkák legendás kincse után

A háboru következtében, helyesebben a tengeri ut bizonytalansága miatt sok Amerikából Európába látogatóba jött egykori kivándorló nem tud visszatérni az Újvilágba. Jobbára ültetvényesek, vállalkozók, kereskedők, orvosok ezek, nagyrészt vagyonos emberek, akik izgatottan figyelik az újságok napihireit, hogy mikor indul már hajó Amerikába. Erdély nagyobb városainban is találni belük néhányat, akik itt tétlenül vesztegetik idejüket és türelmetlenül várják, mikor ér véget a háboru, vagy legalább mikor enyhül a tengeri bloká. Itt tartózkodik egy Erdélyből kivándorolt orvos is, aki Peruban telepedett le és Limában, annak fővárosában az egyik kórháznak a főorvos. A nagyműveltségű ember sok érdekességet mondott el Peruról, erről a titokzatos délamerikai országról, de rangerejtve akar maradni, mert fél, hogy a kivándorolni szándékozik megostromolják és kényszerű várakozásában pihenni akar.

AZ ARANY ORSZÁGA

— A háboru előtt néhány hónappal, amikor elindultam Európába, — meséli a limai kórház magyar főorvos — a perui kormányok még sok gondot adott a bevándorlás megnehezítésére. Ezt a problémát most nyilván elodázta a háboru. Peruban, amikor én a világháboru után oda kerültem, még aranyéltük volt az orvosoknak. Ezt szöszterint kell érteni, mert a honoráriumot igen gyakran szinaranyban kaptuk...

Peru ugyanis még mindig az arany országa és a legnépesebb foglalkozási ág a kincs keresés.

A spanyol hódítók a XVI. században nem tudták annyira kifosztani Perut, hogy még maig is ne bukkanjon fel minduntalan az inkák mesés kincseinek egy-egy vagyont érő ereklyéje. A perui kormányok komoly gondot okoz az aranyvadászokkal folytatott küzdelme. Városokban és falvakban rengeteg az önkéntes aranyvadász, aki önállóan ásatásokat végez és gyakran szép eredménnyel. A kormány legutóbb szöszorú rendeletet adott ki, amelynek értelmében be kell szolgáltatni a hatóságoknak a házak pincéiben és a föld alatt talált drágaköveket, amelyek értékéből csak tíz százalék illeti a megtalálót. A peruiak azonban nem akarnak megválni attól a tradíciótól és felfogástól, hogy nekik joguk van az állam öslakóinak, az inkáknak a kincseivel, noha az inkák egykor virágzó népének már csak kétszázézer főnyi törzse maradt fent.

AZ INKÁK KINCSE

Az inkák kincseiről, mint ismeretes, fantasztikus legendák terjesztettek. A geológusok

kimutatása szerint Dél-Amerika hegyláncai a világ leggazdagabb ércforrásai.

Peru hegyóriásaiban hihetetlen mennyiségű aranyat találtak az inkák, akiknek több, mint tizenöt milliányi népét véres kegyetlenséggel igazta le néhány száz spanyol kalandor Pizarro vezérletével. A spanyolok mohón vetették rá magukat az inkák aranyára, amelyet eleinte nem sajnáltak a hódítóktól az aranyban duskáló bennszülöttek. Az első partmenti községben kétszázézer uncia aranyat zsákmányoltak a mohó conquistadorok, akik kifosztották az aranytól roskadozó templomokat, az inkák házeit és sirjait. Mohóságuk arra készítette az inkákat, hogy elrejtsek az aranyat és például egy Huayna Capac nevű inka törzsfő arany tárgyait egy hétszáz láb hosszú, karvastagságú láncha olvasztotta és az aranyláncot az Urcos-tóba süllyesztette, ahol azt még ma is keresik a conquistadorok utódai. Kétezer éven át uralkodtak az inkák Peruban. E két évezred alatt sok civilizáció virágozott és hanyatlott le a mesés gazdaságú Dél-Amerikában. Az inkák azonban uralmuk végéig hűek maradtak őseik szokásához, hogy

földjük duk ajándékát, az aranyat és ezüstöt nem üzérkedésre, hanem templomaik díszítésére használták.

Kétezer éven át visszaadták az anyaföldnek az aranyat, amelyet a természet szözt lábuk elé. Az európai hódítók tehát kétezer év fantasztikus mennyiségű arany- és ezüst kincseiben dúsulhattak, amiket az inkák házaiban templomban és temetőkhelyein zsákmányoltak. A conquistadorok vezére, Pizarro tizenegyezer lámán hordatta hajóhoz a zsákmányolt aranyat.

A kegyetlen hódítók, akik vérben és aranyban gázoltak, hetven font sulyu platinát nyolc találtak. Lovaik számszámát aranyból és ezüstből verték. Minden meghódított városban, de faluban is aranyhegyekben dúlakodhattak. Egy üveg borért hatvan uncia aranyat fizettek, egy köpenyért nem sajnáltak száz uncia aranyat fizetni, egy lóért pedig szöszven adtak kétezeröttszáz uncia aranyat is.

ARANYVADÁSZOK

A spanyol hódítók véres kézzel szerezték a páratlan hadiszákmányt, amelyet azonban legutóbbjuk nem mert hazavinni, hanem a hódítás szözhelyén vásárlásra fordította szákmányát. Így az inkák aranyának nagy része mégis Peruban maradt és Limában, az ország fővárosában még ma is az a helyzet, hogy

legalább minden ötödik ház pincéiben aranyat, ezüstöt és drágaköveket találnak.

A nemzeti bank külön aranybevaltó bizottságot szervezett, amely a beszölgálatott drágaköveket értékét megállapítja és a megtalálóknek az érték tíz százalékát kifizeti. Tulzás nélkül mondatom, hogy

Peru állandó aranyláncban él, söt az utóbbi időben még erősebben fellángolt a kincs keresés szenvedélye.

Az adatok szerint nem üres mende-mondák alapján keresik az önkéntes aranyvadászok a kincseket, mert egyre-másra kerülnek elő a régi inkák temetőhelyeiről az arany-ezüst-platina ékszerek, amelyekkel a halottakat ékesítették.

Különösen Peru déli vidékein bukkantak sok inka-temetőre, amelyeknek sirjaiban vagyonokot érő ékszereket találtak.

A Lima közelében lévő Paracasban közel négyszázötven, aranyzóvösvüi pelbebe takart mumiát találtak, amelyek koporsói szöszültig voltak aranyékszerekkel. A kormány erélyes fellépése következtében most már

a föld mélyéből előbukkanó inka-kincsek legnagyobb részét az állam birtokba veheti,

de a kincserekek még így is jó üzletet csinálnak a talált ékszerek értékének tizszázalékos jutalékával.

LINIA MAGINOT

A mérges kígyók birodalma a — tudomány szolgálatában

Egy fiatal magyar tudós érdekes karrierje a pécsi egyetemről a butantani kigyófarmig

Budapestről jelentik: Fiatal magyar tudós érkezett Dél-Amerikából Budapestre: Klobusitzky Dénes dr., a pécsi Erzsébet Tudomány Egyetem magántanára, a kiváló kémikus és fizikus, aki ritka karriert futott be Dél-Amerikában.

Klobusitzkyt még 1931-ben meghívta a brazil kormány, hogy foglalja el a sao-paolói Instituto Butantan nevű állami szérumtermelő intézetet egyik vezető állásában. A magyar orvos érdekes feladat előtt állott:

alkalma nyílt dolgozni az Instituto Butantanban, a földkerekség legnagyobb mérgeskigyótelepén,

hogy a kígyóméregből gyártott szérummal segítségére legyen azoknak a szerencsétleneknek, akiket a trópusokon kígyómérás ért.

Klobusitzky hét évet töltött a Butantan Intézetben, amelynek hosszú idejét helyettes vezetője is volt.

Az elmúlt év februárjában pedig egy másik sao-paolói állami intézethez, az Instituto Biologico-hoz került. Másfél éve működik már ebben az intézetben. Most pihenmi jött haza Magyarországra.

Felkerestük a fiatal magyar tudóst, aki családjá körében fogad bennünket. Klobusitzky készségesen válaszol a hozzá intézett kérdésekre és elmondja, hogy milyen munkát végeznek a világhírű sao-paolói kígyóméreg-intézetben.

ÖTEZER MÉRGESKIGYÓ.

Az intézet kertjében, mely a telepnek legérdekesebb része, állandóan mintegy

ötezer mérgeskigyó él. Csörgőkígyók, korallviperák, jararacák, urutuk

és a legkülönbözőbb és legveszedelmesebb mérgeskigyó-fajták. A hullók teljesen szabadon vannak: tágos, nagy, füves udvarokon, gömbalakú, kupolaszerű, kis nyílásokkal ellátott alacsony kőházakban. Megszokni azonban mégis tudnak, mert az egyes udvarokat betonfal és vízzel telt árok veszi körül.

A kígyóudvarokat a közönség is megtekintheti. A betonfal körül futó sétányról jól látni az ide-oda kúszó, tekerődző féleletes hullókat, amelyek között nem ritkaság a másfél-kétféletes példány sem. Az ápolók a hét bizonyos napjain

különböző vérfagyasztó atrakciókkal ejtik bámulatba az intézetet látogató közönséget.

Az ápolók ilyenkor bemeleg az udvarba a kígyók közé, kampós botjával elfog egy-egy állatot, majd

a levegőben forgatva különböző mutatványokat végez vele.

A nézőkben a mutatványok láttára elhűl a vér pedig ezek nem is annyira veszélyesek, mint azt a laikus gondolná: a mérgeskigyók a fogságban lassan megszeliődnek és óvatossá bántás mód mellett mondhatni ártalmatlanok.

GYÜJTIK A KIGYÓMÉRGET.

Rendkívül érdekes módon gyűjtik össze ezeknek a telepen lévő kígyóknak a mérget. Egy orvos vagy vegyész, egy laboráns és néhány ápoló megy be a kígyók közé. Az ápolók hosszú rudakkal, amelyeknek a végén vaskampó van, a földhöz nyomják a kiszemelt állatot, majd

villámgyors mozdulattal elfogják kezükkel közvetlenül a fej alatt, felrántják a száját, majd ujjukkal addig nyomkodják a hullók szájában lévő mérgegyűrt, amíg a mérget kicsordul.

A mérget azután kis csészékben gyűjtik egybe. Más eljárást is szoktak alkalmazni. Egy hártáypapírral befedtet pohár szélétbe haraptatnak a kiszemelt kígyóval, miközben a mérget kicsordul és belefolyik a pohárba.

Az így összegyűjtött mérget laboratóriumban preparálják,

a preparátummal pedig beoltják a telepen nevelt lovakot.

A preparátum a beszárított méregből 9 százalékos konyhasóoldat és glicerin hozzáadásával készül. Először csak kis adagot fecskendeznek a lovakba, később azonban fokozzák a mennyiséget, úgy hogy az a halálos adagot sokszorosan felülmúlja. A türelmi idő elteltével

a lovakat megcsepöltik és vérukból készítik az immunsavot, a szérumot, mely a trópusok legnagyobb áldása.

A kezelés nagyon megviseli a lovakat. Lelőg fejjel, remegő lábbal állanak az istállóban. A legtöbb kígyóméreg gyulladást és bórallati vérzéseket okoz, úgy, hogy az injekció helyén a legtöbb állatnál nyitott seb keletkezik. Jóllehet a lovakat nagy gondal kezelik és súlycsökkenés, lás esetén a további oltásokat azonnal abbahagyják,

legtöbbször rövid pár éven belül elpusztul.

SZÉRUMÉRT ELŐ KIGYÓK.

Érdekes módon történik a mérges kígyók összefogása az őserdőben. Az intézet felállítására óta állandóan azt propagálják, hogy a lakosság eleve ne ejtse fogságba a kígyókat és így küldje be az intézetnek.

Butantanban minden kígyóért pénz helyett immunsavóval fizetnek

s mivel Braziliában a szérum majdnem fontosabb a kenyérmél is, a lakosság az intézetet állandóan el látja kígyókkal. Az alapítás évében csak hatvanhat kígyót kapott az intézet,

tíz évvel később azonban már 2.700 darabot, a legutóbbi évben pedig nem kevesebb, mint 35

= KÖZGAZDASÁG

Mit termelnek gazdasági növényeink?

A termelő gazda búzát, tengerit, burgonyát, takarmányt stb. termel. Azonban, hogy kultúránövényeink mit termelnek, az már kevésbé ismeretes előttünk. A termelőket megszokott hivatásukon kívül terményeiknek a belső értéke eddig nem érdekelt, mert termelőnek és nem növénytelen buvároknak vagy vegyészeknek születtek a gazdák. Azonban a korszerű mezőgazdálkodás idejét éljük és ma már a termelőnek termelvényei összetételének anyagát is ismernie kell abban az esetben, ha növényei élettani szükségleteinek tikkát el akarja sajátítani. Tehát kutatnunk kell, hogy termelvényeinkben mi az, ami értékes alkotórész.

Termelőink előtt ismeretes, hogy a mezőgazdasági termények, neműk, állapotuk és kezelésiük szerint több, vagy kevesebb nedvességet tartalmaznak. Ezek után például a gabonamagvakban kevesebb a víztartalom, mint a burgonyában, vagy a répában. Tudjuk azt is, hogy a széna azért széna és nem fű, mert nedvességtartalmát elvesztette, vagyis megszáradt. Eszerint a széna belső értékét a száraz anyagtartalom képezi. A száraz anyagtartalom ezek után nem lehet egyéb, mint az, amit a növény termelt.

Meglepo eredményre jutunk, ha a buzamag száraz anyagtartalmát a burgonyával hasonlítjuk össze. Egy katasztrális holdról rendszer körülmények között azonos minőségű földről nyolcszor annyi burgonya terem, mint buza. Mindamellett a buza száraz anyagszaporulata legalább is százötven kilogrammal haladja meg a burgonya száraz anyagtartalmát. A haszontermés, száraz anyagra átértékelve, nemcsak a különféle gazdasági növények esetében, hanem azonos növényfajknál is változó és tág keretek között mozog. Az eredmény a termelési tényező összességének: a növény, talaj, trágya és levegő függvénye gyanánt áll előttiünk, amelyek mindegyike több termelési tényezőt ölel fel. Ezeket a termelési tényezőket csak úgy érthetjük meg, ha közelebbről külön is ismertetem szerepüket.

Annak az ismerete, hogy egyes növényeink több-kevesebb új száraz anyagot tartalmaznak, egyáltalán még nem elegendő, mert a lényeg voltaképpen az, hogy a száraz anyagnak a belső értékét is ismerjük, vagyis azt, hogy miből áll a száraz anyagunk? Ennek megállapításaképpen, ha óvatosan légtünk például száz kilogramm buzamagot, amelynek száraz anyag tartalma nyolcvanhat kilogramm, ugy azt látjuk, hogy körülbelül két kilogramm hamu marad vissza az égésből, miközben nyolcvannégy kilogramm kámforrá vált. Az emberi elme azonban nem áll meg

Hasznos és tanulságos játékok GALAMBOS LIBRARI

ezer darab eleven mérges kígyót szállítottak a telepre.

Az intézet minden eleven mérges kígyótiz kébcéntiméter szérumot ad a beküldőnekzenkét kígyó után pedig a szérumon kívül infecskendőt is ajándékoz.

A kígyók összefogódására az intézet a teleseknek hurkokat és elms szerkezeti ládákat szét, amelyekben a veszedelmes hullókat minderszély nélkül lehet szállítani. A ládák már megvannak címezve, úgyhogy csak a tetejét kell legezni s a legközelebbi postahivatal, vagy vasút más díjmentesen továbbítja azt Butantanba.

A kígyók szállítását ugyanis az állam az könnyíti meg, hogy minden kígyótartalmú l dát a posta ingyen köteles szállítani.

A butantani intézet, amelyből évente sok láda kígyóméreg elleni szérumot küldenek sz trópusokba, érdekes laboratóriumával, múzeum és kígyóudvarával felejthetetlen élmény az ide nek, aki büszkén állapíthatja meg, hogy a tudom ezáltal nem a rombolás és pusztítás terén alk világraszóló dolgot, hanem a haladás s ember érdekében.

egy pillanatra sem, hanem tovább kutat és nek eredményeképpen rájött arra, hogy az égett nyolcvannégy kilogramm nem volt m mint szerves anyag, amelyből hőenergia szá dult fel, tehát nem vészett kárba, mivel forrást képez.

Mindebből az tűnik ki, hogy gazdasági vényeink túlnyomó részében szerves anyag termelnek, ugy mint fehérjét, zsírt, keményi cukrot és rost-anyagokat, továbbá bennük kintélyes energia halmozódik fel. A cél azon nem az, hogy gazdasági növényeink termé elégessük energiafejlesztésre, hanem emberi állati táplálkozásra fordítsuk, mert az em és állati szervezetben olyan életműködési fo mat megy végbe, hogy az említett szerves a gok szintén elégnek, illetve felhasználódnak vábbi erőfejlesztés táplálására. Hogy mitől miképpen képződik a szerves anyagtermelés a vények által, annak lefolyását az egyes ter lesi tényezők tárgyalása alatt ismertetem.

Mindezek után megjegyezni kívánom, h amit az iskola nem adhatott meg kigazda t véreinknek, azt további gazdasági ismeret és nyomán tanulják meg, mert minél többet ta nak, annál inkább felébred bennük a tam iránti vágy gazdasági szakismereteiknek a g rapitására és ezzel kapcsolatban mezőgazd guk fejlesztésére irányuló törekvésük is eme dik. Jelen közlemény csak bevezető rész ol gazdasági rendszer megalapozásához, amely termelőktől is haladást, erős gazdasági fel szültséget és tudást kíván a gazdasági élet frc ján. Gazdasági törekvéseinkben terv és célsze ség legyen, ezt pedig csak a kívánatos gazda gi ismeretek megszerzése útján valósíthat meg. Meggyessy István

(=) Vasúti vagonok nem reklamálhatók a tóságoknál. Az utóbbi időben gyakorta előford hogy kereskedők és szállítók a városnál, a meg prefektúrán, vagy a helytartóságon reklamálják szállításra szükséges vasúti vagonokat. A kiré helytartóság közli, hogy a vasúti vezérigazgató megvette a szükséges intézkedéseket, hogy va mennyi vonalán kellő szállítási teherkocsi áll rendelkezésre. Azért a tehervagonok iránti kémeik egyenesen a temesvári kerületi vasúti felig lőséghez — Timisoara, Piata Asanesti 6 — intéz dők, a reklamációk pedig a pályaudvari forgal főnökségnél eszközölhetők.

SPORTSEMÉNYEK

Ujra igazolnak minden labdarugó játékost

December 15-én érvényüket veszítik a régi igazolási könyvecskék.
A szövetség részletes utasítása

A legfelsőbb szövetségi tanács december 5-én tartott ülésén elhatározta, hogy az eddigi játékos igazolási rendszert teljes egészében átszervezi. Ezzel kapcsolatban a szövetségi tanács a következőket közli:

Valamennyi, december 15-ig kibocsátott igazolási könyvecske ugyanezzel a nappal elveszti érvényét és egyetlen játékos sem játszhat ezeken az érvényüket veszített könyvecskéknek az alapján. Az egyesületek kötelesek minden játékost újból leigazolni. Ennek érdekében új, az egyesület és játékos által kiállított igazolási lapokat kell beküldeni és azokat egy kimutatás (borderou) kíséretében, valamint négy darab, a játékos legújabb fényképével kell ellátni. Mellékelni kell ezenkívül a régi igazolási könyvecskét és a játékos anyakönyvi kivonatát, vagy annak hiteles másolatát. Az újra igazolt játékosok kötelesek aláírni az új igazoló lapokat és ugyancsak kötelesek a szükséges 6/9 cm. nagyságú fényképeket is az egyesület rendelkezésére bocsátani. Abban az esetben, ha valamelyik já-

tékos vonakodik aláírni az igazoló lapot, az egyesület kérésére azonnal felfüggesztik a játékjogát. Ez maga után vonja a pénzbeli jutalmazás megvonását, ha az illető játékos szerződéses viszonyban van az egyesülettel. A szövetség ezeket a játékosokat állandóan nyilvántartja és más egyesület részére semilyen körülmények között nem igazolja le.

Az új igazolási lapokat az egyesületek 10 lei ellenében a szövetségtől szerezhetik be. Vidéki egyesületek postán is megrendelhetik az igazoló lapokat, de azok árához husz lei szállítási költség mellékelendő. Az új igazolási könyvecskék kibocsátását január 1-én kezdik meg és minden könyvecskéért 20 leit kell lefizetni. Az anyakönyvi kivonatokat, vagy azok másolatát az új igazoló könyvecskéivel egyetemben visszaküldik az egyesületnek. Új játékosok igazolásánál az eddigi iratokhoz orvosi bizonyítvány is mellékelendő. Az illető labdarugó alkerületek kötelesek írásban közölni az egyesületekkel az új igazolási utasításokat.

Sporthírek mindenfelől

★

Nem utazik Budapestre a román asztali-tenisz válogatott. A magyar asztali-tenisz szövetség meghívta a román csapatot is a magyar nemzetközi bajnoki mérkőzésekre. Ezt a meghívást a román szövetség elfogadta és ki is jelölte azokat a játékosokat, akik Románia színeit képviselik Budapesten. A magyar szövetség csütörtökön azt közölte, hogy az OTT technikai okok miatt még nem adta meg a magyar szövetségnek a román játékosok indulási engedélyét, azonban közölte azt is, hogy a román játékosokat szívesen látják a januárban rendezendő nemzeti bajnokságokon, mikorra is már több idő lesz a formáságok elintézésére.

Január közepén tartják meg a budapesti értekezletet. Inga Liviu, a román szövetség technikai igazgatója legutóbb távbeszélőn folytatott tárgyalásokat Budapesttel. Ezuttal szó volt a magyar fővárosban összehívandó értekezletről is. Hír szerint az értekezletet január 12., 13. és 14-én tartják meg és azon Magyarországon kívüli résztvevő Románia, Olaszország, Németország, Jugoszlávia, valamint Cseh-Morvaország. Most már Olaszország részvétele is biztos, mivel az olasz szövetség írásban jelentette be, hogy feltétlenül elküldi megbízottait a budapesti értekezletre.

★

Anglia válogatottja legyőzte az angol katonaválogatottat. Anglia válogatott labdarugócsapata legutóbb az angol katonaválogatott ellen bonyolított le barátságos mérkőzést, amelyet 4:1 arányban megnyert.

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

28

A főnököt kerestem. El is felejtettem mondani neki, hogy tervbe vett utazásomat egyelőre ne közölje az üzemben. Hogy miért? Hígyje el, meg van minden okom a bizalmatlanságra. Az emberek gonoszak, egyetlen tisztviselőért sem vállalhatunk felelősséget. Ki biztosít, hogy másnap meg ne telefonálja a konkurenciának a terveinket? Vagy... ezer bocsánat, kedves Isabel kisaszony, véletlenül társaságtam fel a lakást. A portással akartam beszélni, de akaratlanul rájárt az újjam a megszokott számra. Isabel erre azt fogja mondani: nem tesz semmit, honnan beszél, kedves Darier? Mert ha még nem lenne otthon, azt tanácsolnám, hogy jöjjön föl egy csésze teára. Ő, csak néhány vendégünk van itt... Nincs is vendég, egyedül leszünk s ha kedvére van, folytatni fogjuk a délutáni megbeszélést. Gratulálók önnek! Apa végérvényesen meggyőződött, hogy az ön ötlete bombasikerrel jelent — és mi nem leszünk háládatlanok...

Darier agyában vágtattak ezek az elképzelt párbeszéd, le is emelte a kagylót, fülével belemertült a titokzatos, egyenletes zúgásba, amelyből oly szépen kiformalódtak volna nemcsak a jelentőséges szavak, hanem a hallgatás és a várakozás is, a finom árnyalat is, ha... De azután ismét letette. A fülével már nem bologdult. A szemével kényszerítette maga elé a karesú leányt, amint olajpecsét, nyakig begombolt klótmunkaköpenyében vonít be és minden mozdulata mértéktartó fegyelem és komolyság. Néhány héttel ezelőtt még, Isabel a betegápolónő fehér köpenyét viselte. Fehér-fekete, mindakettő a munka tisztas kontőre. Így szeretheti igazán csak őt s nem estélyi ruhában, nem kihajolva az opera páholyából, nem a volán mellett. Így csak azok szerethetnek, akikkel ő nem versenyezhet.

Isabelhez az út egyedül a munkán vezethet csak keresztül s csak abban van a reménye, amiben oly tökéletesen egy a véleményük: fel kell virágoztatni az üzemet, mert már is — az éles szem észreveszi — mutatkoznak rések, repedések a vállalatban. De ő, Darier, vagy Constantin Dimitriade, bárminek neveznék, fel fogja lendíteni a Montfleury-gyárat, beleépíti a maga töretlen munkarejét. Majd meglátja mindenki!

Tenyérere fektette a bronz diszkoszvetőt, elnézte az izmok vonalait, azt a stereotip mozdulatot, amellyel készülődik, hogy minél messzebbre vesse a korongot. Mi történt volna vele, ha odalent maradt volna a Balkánon? Egyszerű hivatalnokként kezdte. A püspökség gazdasági irodájában dolgozott. Nem volt érettségije sem. Apja meg parasz volt. Legjobb esetben el vett volna egy falusi tanítónőt feleségül. Élte volna az ottani nyomorultak veszélyes életét, belekeült volna minden bizonylan a pártmozgalomba, amely vagy azoknak a fényűzése, akik nem bírnak magukkal jó dolgukban, vagy azok bődítő szere, akiknek nincs már semmit sem remélniök. A „politikus” nem törődik az érzelmek tisztaságával, csak a célért küzd, az eszközök közömbösek számára. Igaz is, el kell ismerni, az ember lelke nem tiszta víz. De ki mondja azt, hogy a desztillált víz íhatóbb annál a rendes víznél, amit az emberiség egyik legdemokratikusabb intézménye, a vízvezeték csapja áraszt ki magából. És a meghámozott gyümölcsnek talán különb az íze, mint a hámozatlanak? A politika! Ő nem pályázik úgynevezett politikai sikerekre, mert ilyen ambíciói nincsenek, noha ezen a területen is megállotta volna a helyét, ha történetesen így alakul a sorsa. De Darier most ezzel az eshetőséggel is elbábelődött, mulattatta önmagát. A politika egy neme az érzékiségnek — olvastam valahol, — a népet legtöbbször olyan eszközökkel kell meghódítani, mint egy asszonyt. Hát ő majd megmutatja... De képzelte szívesebben időzött annak a közgyűlésnek látományánál, amely a Montfleury-céget nagy

Olcso és kiadó
TÜZELŐANYAG
„Semicox
Brikett”

„Korona” jelzéssel. Központi fűtéshez, vas- és cserépkályhákban, stb.

tartós meleget ad

Kapható minden szakmabeli tüzelőanyagkereskedőnek. Felvilágosítással szolgálunk.

PETROSANI S. A. R.
vezérképviselete. Telefon: 24-4
C. CINGHITA, Str. Mircea Voda

Március 10-én kezdődnek a nemzeti bajnokságok a B)-osztályban. A labdarugószövetség legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a nemzeti bajnokság B)-osztályában március 10-kezdődnek a mérkőzések.

★

Januárban állapítják meg a nemzeti bajnokság B)-osztályának tavaszi mérkőzéseit. A nemzeti bajnokság B)-osztályában meg nem jelölt ki a tavaszi mérkőzések határidejét. Csúpan első csoport mérkőzéseinek határidejét állapítják meg, míg a többi csoportokban a jövő 11 napban tartandó ülésen határozzák meg a további mérkőzések napjait.

A bányászati atlétikai liga közgyűlése december 17-én, vasárnap délelőtt tízeneg órakor lesz a Victoria étterem helyiségében. Belu Eugen dr., a liga elnöke, már összeállította a közgyűlés napirendjét, amelyen a bányászati liga eddigi működéséről beszámolnak, ezenkívül a vezetőség új tagjait is megválasztják. Szavazati joggal csak azon egyesületek megbízottai rendelkeznek, amely egyesületeknek csekek hátralékban a szövetségi illetékek. Amennyiben a közgyűlés nem lesz határozatképes a kitűzött időben, akkor a közgyűlést félórával később tartják meg a megjelentek számára valószínű nélkül.

Az atlétikai tornatermi edzése a tél folyamán Banatia tornatermében lesz minden hétfőn és pénteken este nyolc-tíz óra között. A bányászati atlétikai liga ezzel kívánja lehetővé tenni, hogy az atlétikai célszerű tornával készüljenek elő a tavaszi idény

alaptökéjű részvénytársasággá formálja át. Őt választja meg ügyvezető igazgatónak... S látta már magát egyik arron dissemant any könyvvezetője előtt is, aki őt Montfleury Isabel urleánnyal lelkes szavak kíséretében összead

Ebben a boldogító tudatban nyúlt kezé iróasztalán az előjegyzési naptár felé. Tűnődött, hogy melyik nap lesz a legalkalmasabb az utazásra. Rábízta magát az idő hullámaira és hagyta, hogy vigyék. Olyan megnyugtató volt mindegyik belemérülni a neki kedves vágyálmok süppedékébe, úgy, hogy alig tudott megválni az asztaltól. De végre elkövetkezett a lefekvés pillanata, meg egyszer az ablakhoz ment, az Éde mozgó fényreklámja már elsötétedett. Energetikus kézmozdulattal betette a szárnyas ablakot megnézte magát az állótükrökben, egészen közhajolt a foncsorozott üveglaphoz, hogy újra újra megállapíthassa lényének valóságát. Diszkoszvető — tüntette ki magát, lefeküdt és úrvárta az álmot, mint egy átszálló állomást, amelyen tovább fogja majd folytatni kalandos, nagyszerű útját.

6.

Hortensie, Montfleury gépiró-kisasszony két napi szabadságot kért, hogy résztvehessen Nancynban, az eucharistikus körmeneten. Isak helyettesítette.

Ebben a házban édes keveset törődtek a hibuzgalommal, de Hortensie annál inkább nyilván tartotta az egyház eseményeit. Szikár, kiszáradt aggszűz volt. Szeplős és csontos arca, akármilyen történt az irodában, változatlanul érzéketlen maradt. De ha látták volna ezek az „istentelen” úrnapi körmenetben, fehér ruhájában, karszalagosan, gyertyával a kezében a többi hajadon között, nem ismertek volna reá: archőre, a te méketlenségnek ez a mappája csodálatos áhítatvonalaival telt meg, hihetetlen igyekezet szötte lépteit, meg a megszentelt érem is fel-alá mozgott a blúzán és fel lehetett fedezni, hogy kellemes alt-hangja van, amely szüntelenül féllebe iparkodott kerülni az éneklők kórusána

APRÓ HIRDETÉSEK

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személy, fűdő- és gyógyhely hirdetése szavankint egy le. Levelezés és házasság nem közzélhető, minden más rovatban szavankint kettő le. Legkisebb apróhirdetés 200. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Popovici úti, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata Hovari IV. kerület: March-trafik, Piata Kútli. — Nőgrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgoczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45-18.

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Alkalmazás

Mindenes szakácsnőt azonnalra felvesszék. Ungár, Piata Brătianu 3. 1967

Pénztárosnő gyakorlott, a román, magyar és német nyelvet teljesen bírja, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat „Pénztárosnő” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja. 1527

Perfekt szakácsnő szanatóriumban azonnalra felvétetik. III. Str. Doja 48. Dr. Galetariu. 1624

Fiatal tiszta ügyes bejárónőt keresek, aki mosni, vasalni is tud, csak délelőttre. III. Str. Vladica Badescu 16. I. emelet 5. Ugyanott eladó egy jókarban levő barna női télikabát. 1528

Állást keres

Perfekt bejáró szakácsnő román, főzéshez is értő, azonnalra állást keres. Címetek IV., Str. Pop de Basesti 21. Házmasterhez leadni. 1845

Lakás

Modern 1 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel álló lakás III. Bulev. Eroilor dela Tisa 29. azonnalra, vagy január 1-től kiadó. Bővebbet Kocsosnyai étteremben. 1526

Kertes villa, álló ötszobás lakásból, vilamos megálló mellett, aszfalt-úttal megfelelő áron kiadó. Érdeklődni lehet 11-31 telefonszám alatt.

Különbejárható bútorozott szobát lehetőleg a Belvárosban, vagy az Erzsébetvárosban december 15-re keres fürdőszoba használatlalt. Címetek a kiadóba kéretnek. 1623

Napos fekvésű 4 szobás családi ház szép mellékhelyiségekkel, száraz és világos szuterén helyiségekkel, emeletes színnel, 200 éles telken azonnal, vagy január 1-re kiadó. II. Str. Dorobantilor 30. 1529

Atlas-velei

Komplett nyomdaberendezés és pedig újabb típusú Frankenthal gyorssajtó 63/95 cm., görgőpályás menettel, kiftűnő állapotban használt amerikai téglanyomógép, alig használt papírvágógép 79 cm., lábhajtásos perforálógép, valamint cca 1.000 kgr. alig használt betű, kizáró anyag és rézlemlő, szekrényekkel és regálisokkal együtt eladó. Reich I. Str. Aurel Popovici 10. Telefon: 14-69. 1450

Villanykályha és villany-resó jutányosan eladó. Radocsay II., Str. Abrud 5. 1676

Protos porszívógép 185 volt és egy minimax eladó. II., Str. Abrud 5. Radocsay. 1968

Kocsibunda végig prémium bélelt, jó állapotban eladó. II., Str. Petre Tegle I. I. em. ajtó 6. 1866

Fűzések elsőrangú prémium bélelt, olcsón eladó. II., Str. Petre Tegle I. I. em. ajtó 6. 1867

Zongora fekete, rövid, keresztváros, bécsi gyártmány, azonnal eladó. Cím a kiadóban. 1969

Tűzifa olcsó és jó minőségben **Klein** faherkeskedés. Timisoara IV., str. Gării 3. Telefon: 29-32

SENZÁCIÓS UJDONSÁGOK
KARÁCSONYI ÉS UJVEI
AJÁNDÉKOKBAN

még nem létezett olcsó árakon

Pollák Károly

papír- és játékkészletében, Temesvár, IV., Piata Dragalina. Nagy választék babakülönlegességekben

Karácsonyfa-állványok
korcsolyák, háztartási cikkek, kályhák és mindennemű vasárúk
Petru Jäger
TEMESVÁR, IV., Bul. Carol I. 38.
Telefon: 29-37.

Modern zománcozott, csempével kirakott és fekete takaréktűzhelyek olcsón és garantált minőségben kaphatók a készítőnél.
Nikkellezést vállalok:
Faragó Stefan
Temesvár, IV., Jancu Vacarescu 5.

BÉLYEG
nagy választékban.
Olcsó árak!
Eladás, vétel, csere.
ARTA
T. soara, E. de Savoia II.

Legmagasabb áron
értékesítheti arany- és ezüst ékszerait és szinte ingyen jut modern ékszerhez, ha azokat nálunk becsereéli.
Solidaritateret is adunk!
„CHRONOMETER“
I., Str. 10 Mai 3 sz., a Moravetz-könyvkereskedés mellett.

A legnagyobb öröm a gyermekek részére karácsonykor
egy jó könyv!

Előfizetőink és olvasóink a „Déli Hírlap” kiadóhivatalában a következő könyveket vásárolhatják

önköltségi árban:

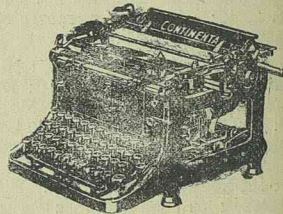
Dávid Margit: Grimm mesék	22 lei
Münchenhausen vidám kalandjai	22 „
May Károly: A mandarinok országában	32 „
Szegedy Ila: Jutkából Judit lesz	32 „
Balla Ignác: Ragyogó mesevilág	32 „
Győry Kiss Mária: A kis kócos	32 „
Pajeken: Bob a hóvadász	42 „
Támás István: Malacháboru	42 „
Donászy Ferenc: Oroszlánok és tigrisek között	68 „
Kedves háziállataink (képes könyv)	72 „
Walt Disney: Micky egér óriás országban	88 „
Paulini Béla: A madárkocsi	124 „
Dumas Sándor: Pamfil kapitány	124 „
Ferenczy László Marcella: Székely népmesék	130 „
Faludi Kálmán: Leszek Ur!	137 „

és még számos gyermek- és ifjúsági könyv a legolcsóbb áron. Vidéki előfizetőinknek postán küldjük a kívánt könyvet, a portó hozzászámításával, utánvétellel!

DÉLI HIRLAP kiadóhivatala
TIMISOARA, I., Piata Brătianu.

A legújabb modellű
CONTINENTAL
kis és nagy Standard-
írógépek,
számológépek

a legtökéletesebb szerkezettel
Nagy választék!

Vezérképvelet és raktár

FELLEENZ, TIMISOARA III.,

Bulevardul Carol 11. szám.
Telefon: 22-66.

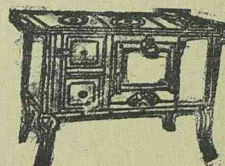
Fűleky II kerület, strada
3 August 25 szám
a legmodernebb női-, férfi és gyermek
CIPŐK készítését
vállalja
Javítások pontosan és olcsón

Saját magának ajándékozz,
ha karácsonyra a

Maradékáruházban

vásárol női- és férfi-szövetet, selymet, III. Bul. Carol 5., szuterén,
Doja-u. sarok.

Modern takaréktűzhelyek

kiváló minőségben
A bandó raktár
zománcozott és fekete
tűzhelyben

KÁLMÁN DEZSŐ

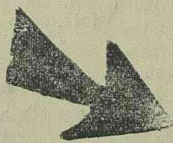
speciális takaréktűzhelytípus

Timisoara IV. Bulev. Carol 40.

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma:

28-10.

Hirdessen a
DÉLI HIRLAP-ban